

For full musikk!

Om tilskuddsordningene for det rytmiske musikkområdet

En delutredning fra Løken-utvalget

Februar 2008

Forord

Rytmiske dypdykk i mangfoldig sjanger

Kultur- og kirkedepartementet oppnevnte 10. oktober 2007 et utvalg for å gjennomgå tildeling av statstilskudd til kulturformål. Frist for en delutredning om tilskudd til det rytmiske musikkområdet ble satt til 1. februar 2008. Utvalget åpnet med en stor konferanse i samarbeid med departementet den 14. november, under motto: ”Mer demokrati – mer kultur”. Invitasjon til innspill fra alle organisasjonene i feltet gikk ut den 18. desember. Utvalget bestilte samtidig to rapporter som faktagrunnlag.

Vi fikk mange innspill og forslag. Vi fikk atskillige rapportsider, og vi leste oss igjennom dem alle. Førsteintrykket er klart: Det rytmiske musikkområdet er omfattende, mangfoldig og livskraftig! Her er tradisjon og nyskapning, avansert kunstnerisk profesjonalisme og engasjert amatørskap.

Støtteordningene er mange og omfattende. Utvalget har talt seg fram til 147. Men tildelingene er små og innvilgelsesprosenten gjennomgående liten. Hver enkelt utøver og arrangør må henvende seg flere steder og søke ulike ordninger, før konserten eller turneen kan realiseres. Feltet er uoversiktlig.

Det har vært nødvendig å foreta avgrensninger. Mange av ordningene som gjelder rytmisk musikk, gjelder også andre musikkformer og andre kulturområder. Utvalget har imidlertid, gitt sitt mandat, vært nødt til å konsentrere seg om det rytmiske musikkområdet i denne utredningen. Øvrige deler av kulturfeltet må vi vurdere i den endelige utredningen.

Støttegiverne er også mange. Utvalget er blant annet pålagt å vurdere ansvars- og arbeidsdelingen mellom Kultur- og kirkedepartementet, Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde, Statens kunstnerstipend og Rikskonsertene. Det har vi ikke kunnet gjøre i denne omgang, selv om også dette angår det rytmiske musikkområdet. Også her må vi vise til den endelige utredningen.

Utvalget har i tillegg måtte holde seg til noen store linjer. Det har ikke vært mulig å gå inn i alle detaljer. Vi mener imidlertid å ha fanget opp de viktigste innspillene, både fra feltet selv og fra de rapportene vi har bygget på. Likedan er utvalgets egen kompetanse og kjennskap til feltet lagt til grunn.

Oslo 1. februar 2008

Lene Løken, utvalgets leder, (sign.)

Stein Olav Henrichsen

Snelle Ingrid Hall

Haddy N’jie

Terje Adde

Arnfinn Bjerkestrand

Gerhard Dalen

Leif Helland

Maiken Ims

Janne Langaas

Innhold

1	Oppsummerte forslag	1
2	Innledning	3
2.1	Utvalgets mandat.....	3
2.1.1	Utvalgets medlemmer	4
2.1.2	Avgrensning av feltet	4
2.2	Forhold utvalget vil måtte komme tilbake til	5
2.3	Utvalgets arbeidsform	5
2.4	Oppbygging av rapporten.....	6
3	Beskrivelse av tilskuddsordningene.....	7
3.1	Hva er en tilskuddsordning?.....	7
3.2	Datamaterialet	8
3.2.1	Utvalgets grunnlagsrapporter	9
3.3	Hovedmønstre i tilskuddsordningene.....	13
3.3.1	Bruk av forskjellige typer kriterier.....	13
3.3.2	Organisasjonenes involvering i tilskuddsordningene.....	14
3.3.3	Kategorisering av tilskuddsordninger	16
3.4	Særskilte temaer	16
4	Overlappende formål og målgrupper.....	18
4.1	Tilskudd til utenlandsreiser	18
4.2	Tilskudd til innenlandsturneer.....	19
4.3	Tilskudd til fonogram (plateproduksjon/lydfesting)	20
4.4	Tilskudd til musikkfestivaler.....	20
4.5	Tilskudd til spillesteder og tilhørende arrangører	22
4.6	Tilskudd til utøvere	23
4.7	Støtte til utstyr, øvingslokaler mv.	23
4.8	Kulturbygg	26
4.9	Tilskudd til kompetanseformål.....	26
4.10	Kompetansesentre for rytmisk musikk.....	27
5	Vurderinger av tilskuddsordningene	29
5.1	Organisasjonenes vurderinger og forslag	29
5.2	Vurderinger i grunnlagsrapportene	32
6	Utvalgets vurderinger og forslag	35
6.1	Enkelte prinsipielle vurderinger	35
6.2	Generelt om innretting av tilskuddsordninger.....	37
6.3	En økonomisk vurdering av tilskuddsordningene	38
6.3.1	Bevilgningsstruktur	38
6.3.2	Administrative kostnader	39
6.3.3	Søkerkostnader	41

6.4	Vurderinger og konkrete forslag	43
6.4.1	Klarere skille mellom post 55 og postene 74 og 78	43
6.4.2	Færre, større og mer sjangeruavhengige ordninger.....	44
6.4.3	Organisasjonene viktig i forvaltningen av mindre ordninger.....	47
6.4.4	Organisasjonene viktig for vekstlagene	48
6.4.5	Kulturaktivitet bør ligge til grunn for å motta tilskudd fra Frifond	48
6.4.6	Internasjonalisering og bransjestimulering	49
6.4.7	Mer enhetlig modell for regionale kompetansesentra.....	51
6.4.8	Manglende relevante data fra Rikskonsertene	53

Vedlegg 1: Kapitler og poster i St.prp. nr 1 som skal omfattes av utredningen

Vedlegg 2: Forkortelser brukt i rapporten

1 Oppsummerte forslag

- Utvalget foreslår å opprette tre sjangeruavhengige støtteordninger for det rytmiske feltet:
 - Fonogramordningen,
 - Arrangørordningen,
 - Musikerordningen
- En del av dagens ulike tilskuddsordninger til rytmisk musikk foreslås innlemmet og samordnet innenfor disse ordningene
- Utvalget mener at tilskuddsordninger som er sjangeråpne og forutsetter kvalifiserte kunstfaglige vurderinger bør ligge i sentrale organer
- De nye ordningene foreslås derfor forvaltet av en sentral, statlig aktør, slik som Norsk kulturråd, i armlengdes avstand fra departementet
- Utvalget mener at interesseorganisasjonene er best i stand til å fordele tilskudd til amatører, vekstlag og fordele tilskudd som skal stimulere til bredde innenfor feltet
- Utvalget foreslår derfor at det fastsettes at en viss andel av midlene innenfor de tre støtteordningene skal kanaliseres til interesseorganisasjonene for å brukes til mindre prosjekter
- Utvalget peker i den sammenheng på Norsk musikkråd som en mulig forvalter for de ”nære og raske” midlene
- Inngangskriteriene i nye sammenslåtte ordninger bør bygge på en klarere avgrensning enn i dag, slik at treffsikkerheten økes
- Tildelings- og utmålingskriteriene bør til gjengjeld innrettes slik at det er mulig for den enkelte søker å få et større støttebeløp enn i dag
- For en del større ordninger bør det vurderes innført krav om at tildeling forutsetter annen finansiering/ressursinnsats
- Utvalget foreslår å legge til rette for forenklete søknadsprosesser, bl.a. ved bruk av elektroniske løsninger
- Utvalget mener at det bør vurderes å redusere antall søkerunder innenfor de store ordningene, bl.a. ved flerårsstøtte
- Utvalget mener at departementet bør vurdere hvordan forvaltningen av Frifondmidlene fordeles mellom LNU, Norsk musikkråd og Norsk teaterråd
- Utvalget anbefaler at departementet ser på tildelingskriteriene i de tre organisasjonene som fordeler Frifondmidlene
- Utvalget mener det er behov for en samordning av eksisterende tilskuddsordninger på det internasjonale feltet og en styrking av den statlige innsatsen
- Utvalget støtter konklusjonen i St.meld. nr. 22 (2004-2005) *Kultur og næring* om at arbeidet med å fremme norsk musikk i utlandet bør styrkes, og utvalget foreslår at aktiviteten til Norsk musikkinformasjon (MIC) og Music Export Norway (MEN) bør samordnes bedre
- Utvalget mener at også Utenriksdepartementets tilskudd til internasjonalisering bør samordnes med de andre ordningene på feltet
- Utvalget mener at Kultur- og kirke departementet bør komme fram til en mer enhetlig finansieringsmodell for regionale kompetansesentre før det

eventuelt opprettes en permanent støtteordning for slike sentra. For å motta statlig støtte må kompetansesenteret også motta regional og lokal støtte

- Det må foretas en egen vurdering av Rikskonsertene dersom Kultur- og kirke departementet ønsker mer informasjon om Rikskonsertenes virke på det rytmiske feltet.

2 Innledning

2.1 Utvalgets mandat

Kultur- og kirkedepartementet (KKD) nedsatte 10. oktober 2007 et utvalg til å gjennomgå tilskuddsordninger innenfor kulturområdet. Lene Løken ble oppnevnt som leder av utvalget, som fikk følgende mandat:

”Over Kultur- og kirkedepartementets budsjett skjer tildeling av tilskudd dels av departementet, av underliggende instanser og dels av ikke-statlige virksomheter og organisasjoner. Det skal nedsettes et utvalg som skal gjennomgå fordelingsmekanismene og fremme forslag som bidrar til følgende mål:

- *legge til rette for nyskaping og utvikling*
- *redusere kostnadskrevende byråkrati og frigjøre ressurser til kunstnerisk virksomhet*
- *gi større ansvar og frihet til de enkelte institusjonene på kulturfeltet*
- *desentralisere og spre beslutninger og skjønnsutøvelse*
- *styrke prinsippet om armlengdes avstand mellom politikk og kunstfaglig skjønn*
- *bidra til større mulighet for innsyn i ulike beslutninger.*

Utvalget skal i lys av ovenstående mål gå igjennom og vurdere:

- *ansvars- og arbeidsdelingen for statlige støtte til kulturformål mellom Kultur- og kirkedepartementet, Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde, Statens kunstnerstipend og Rikskonsertene samt ikke-statlige virksomheter og organisasjoner som fordeler tilskudd av statlige midler*
- *arbeidsorganisering og arbeidsmåter ved fordeling av tilskudd i Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde, Statens kunstnerstipend og Rikskonsertene (fordeling av midler til skolekonsertordningen) samt ikke-statlige virksomheter og organisasjoner som fordeler tilskudd av statlige midler*
- *kravene til søknader og rapporter fra departementets og de øvrige virksomhetenes side*
- *omfanget av administrative kostnader knyttet til fordeling av de aktuelle midlene i forhold til de midler som blir fordelt.*

Vedlagte oversikt viser de kapitler og poster i St. prp. nr. 1 (2007-2008) for Kultur- og kirkedepartementet som er berørt av mandatet. Dersom utvalget finner at det er grunnlag for at gjennomgåelsen utvides til flere budsjettkapitler/-poster, står utvalget fritt til å inkludere disse i sitt arbeid.

Gjennomgang av tilskudd til rytmisk musikk, herunder rock og populærmusikk, jazz og folkemusikk inngår som en del av utvalgets generelle oppdrag. Av hensyn til departementets arbeid med tilskudd til det rytmiske musikkområdet, bes utvalget om å legge fram en separat vurdering av dette området.

Norsk kulturråd foretok i 2006 en kartlegging av administrative kostnader og arbeidsmengde knyttet til bl.a. forvaltningen av midler under Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde, Statens kunstnerstipend. Dette materialet vil bli gjort tilgjengelig for utvalget.

Utvalgets frister

Frist for fremleggelse av utvalgets utredning settes til 1. juni 2008.

Frist for fremleggelse av delutredningen om tilskudd til det rytmiske musikkområdet settes til 1. februar 2008.

Sekretariat

Statskonsult vil bli engasjert som sekretariat for utvalget.”

2.1.1 Utvalgets medlemmer

- Lene Løken (direktør Film & Kino) – utvalgets leder
- Terje Adde (kultursjef Namsos kommune / styreleder Norsk musikkråd)
- Arnfinn Bjerkestrand (forbundsleder Musikernes Fellesorganisasjon)
- Gerhard Dalen (kommunaldirektør Trondheim kommune)
- Snelle Ingrid Hall (danser)
- Leif Helland (førsteamanuensis Handelshøyskolen BI)
- Stein Olav Henrichsen (konst. operasjef i Den Nye Opera og kunstnerisk leder for BIT20 Ensemble)
- Maiken Ims (spesialrådgiver samfunnskontakt)
- Janne Langaas (skuespiller)
- Haddy N'jie (artist)

Utvalgets sekretariat har vært seniorrådgiver Ingunn Botheim (fra 1.01.2008: rådgiver Anette Kristiansen) og seniorrådgiver Dag Solumsmoen, DIFI (tidligere Statskonsult).

2.1.2 Avgrensning av feltet

I utvalgets mandat heter det at ”gjennomgang av tilskudd til rytmisk musikk, herunder rock og populærmusikk, jazz og folkemusikk inngår som en del av utvalgets generelle oppdrag.”

Begrepet rytmisk musikk har ikke et klart definert og allment kjent innhold. Det kan derfor reises spørsmål om rytmisk musikk i utvalgets sammenheng skal omfatte for eksempel verdensmusikk og visesang.

Utvalget har ikke sett det som sin oppgave å foreta en generell begrepsavgrensning, men benytter en bred tilnærming der også verdensmusikk er med. Det vises for øvrig til rapportens vedlegg 1 der det er gjengitt de kapitler og poster i St.prp. nr. 1 som iht. mandatet faller innenfor rammen av utredningen.

2.2 Forhold utvalget vil måtte komme tilbake til

Verdier og prinsipper for statlige tilskuddsordninger

I utvalgets mandat er det gjengitt en rekke verdier/prinsipper som utvalget skal vurdere som føringer og grunnlag for innretting og strukturering av tilskuddsordninger innenfor kulturområdet. Dette er ikke minst viktig fordi det er potensiell motstrid mellom flere av disse prinsippene, slik at det i mange konstellasjoner er aktuelt å balansere og avveie dem mot hverandre. Dette har utvalget foreløpig ikke hatt anledning til, gitt at det ifølge utvalgets mandat skal avgis en delutredning som gjelder det rytmiske musikkområdet innen 1. februar.

Mandatet innebærer at utvalget må behandle det rytmiske musikkfeltet isolert, før det har vært anledning til å vurdere grundig de mer overordnede prinsippene i mandatet og hvilke føringer disse bør legge for den mer konkrete vurderingen av de ulike tilskuddsområdene og – ordningene.

Ansvars- og arbeidsdeling mellom tilskuddsforvaltere

Ifølge mandatet skal utvalget vurdere ansvars- og arbeidsdeling mellom statlige tilskuddsforvaltere på kulturområdet, og utvalget forstår det slik at dette også vil omfatte en vurdering av Norsk kulturråds rolle og organisering. Dette må imidlertid utstå til den endelige rapporten 1. juni. Utvalget ser det verken som mulig eller ønskelig å gjøre slike vurderinger for det rytmiske musikkfeltet alene.

Arbeidsorganisering og arbeidsformer

Her gjør utvalget seg tilsvarende vurderinger som ovenfor. Ifølge mandatet skal utvalget se på arbeidsorganisering og arbeidsformer ved fordeling av tilskudd fra Norsk kulturråd, Statens kunstnerstipend, Fond for lyd og bilde, Rikskonsertene og ikke-statlige virksomheter. Utvalget vil komme tilbake til dette i den endelige rapporten når det er mulighet for å vurdere slike spørsmål på tvers av kunstformene.

Gjengangere blant aktørene?

På institusjonsnivå foreligger data for hvem som fordeler de ulike tilskuddsordningene, men utvalget har ingen oversikt på individnivå over hvem som fordeler innenfor ulike ordninger. Utvalget har heller ikke oversikt over hvilke personer som mottar støtte fra mange kilder samtidig. Ved en vurdering av mulig sammenslåing av ordninger ville det være gunstig å ha klarlagt fakta om hvor stor andel ”gjengangere” det er både på tildelersiden og mottakersiden. Dette er en problemstilling som kan være aktuell å komme tilbake til i utvalgets sluttrapport.

2.3 Utvalgets arbeidsform

Til denne delutredningen har utvalget utnyttet kartlegginger og vurderinger fra to rapporter som ble bestilt for å skaffe oversikt over sektoren og de aktuelle problemstillingene:

A) I forståelse med utvalget bestilte KKD i november en utredning som skulle gi oversikt over statlige tilskuddsordninger innenfor feltene jazz, folkemusikk og pop/rock, herunder også kollektive vederlag som er kulturpolitisk betinget

eller motivert, miljø- og bransjestimulerende ordninger og tilskudd til relevante infrastrukturer som indirekte har som formål å stimulere de ulike sjangermiljøene. Svein Bjørkås og Ingrid Røynesdal (begge ansatt i MIC) tok på seg oppdraget. Utvalget ble presentert for rapporten *Kulturpolitikk for rytmisk musikk* på sitt møte 8. januar og har senere hatt tilgang til materialet.

B) I november hyrte utvalget Even Fallan, KPMG Trondheim, til å foreta en såkalt pengestrømsanalyse, dvs. en redegjørelse for ordningene og pengestrømmene på det rytmiske området, samt en kort vurdering av om innretningen og forvaltningen av ordningene er hensiktsmessig. Beskrivelsen skulle vise hvem som er mottakere av midler og ev. overlapp mellom ordninger, samt transaksjonskostnadene ved forvaltningen av ordningene. Fallan presenterte noen foreløpige tall på utvalgets møte 12. desember, mens hans endelige rapport forelå 19. januar.

I tillegg sendte utvalget 18. desember et høringsbrev til en rekke interesseorganisasjoner på det rytmiske musikkfeltet. I brevet ble det bedt om innspill og synspunkter på en del definerte problemstillinger knyttet til utvalgets mandat. Fristen var nødvendigvis svært kort (15. januar), men de aller fleste sendte svar (jf. kap. 5).

Videre har enkelte av utvalgsmedlemmene hatt ansvar for å forberede enkelte spørsmål til behandling i møtene. Utvalgets første møte ble holdt 22. november, og utvalget har hatt fem møter, hvorav ett todagers møte, inntil avgivelsen av denne delutredningen.

Utvalget planlegger for øvrig å avholde et bredt høringsmøte i mars med interesseorganisasjonene innenfor de feltene utvalget er satt til å vurdere.

2.4 Oppbygging av rapporten

Rapportens kap. 3 er en introduksjon til de to grunnlagsrapportene som utvalget bygger på. Dessuten skisseres det enkelte hovedmønstre i tilskuddsordningene. I kap. 4 gis en detaljert redegjørelse for hvilke formål og målgrupper som har overlappende tilskuddsordninger.

I kap. 5 gjengis et konsentrat av innspillene som er sendt utvalget fra et antall interesseorganisasjoner innenfor det rytmiske feltet. Dessuten er det referert hovedtrekk ved de grunnlagsrapportene som er utarbeidet for utvalget.

I kap. 6 gjør utvalget sine egne vurderinger og skisserer en del forslag på grunnlag av disse vurderingene.

3 Beskrivelse av tilskuddsordningene

3.1 Hva er en tilskuddsordning?

Tilskudd er finansielle overføringer til virksomheter utenfor staten, dvs kommuner og private og offentlige foretak og organisasjoner. Tilskudd benyttes for å skape resultater av samfunnsmessig verdi – i denne sammenheng kunst og kultur.

Tilskudd til private gis over statsbudsjettets poster 70-85. I tillegg finnes det tilskudd som forvaltes av statlige fond og forvaltningsorganer som mottar bevilgninger over postnummer 50–59. På Kultur- og kirkedepartementets budsjett bevilges det tilskudd over flere 70-poster, samt post 55 Norsk kulturfond (flere budsjettkapitler), kap 320 post 51 Fond for lyd og bilde samt kap 315 post 72 (Frifond).

I tillegg til de ordinære tilskuddene som gis over 50- og 70-poster, inngår også driftsutgiftene til Rikskonsertene (kap 323 post 01) i utvalgets utredning. Dette er ikke tilskuddsmidler, men midler som Rikskonsertene bruker til kjøp av tjenester, dvs. til å arrangere konserter. Kunstnerne som mottar lønn fra Rikskonsertene tilhører imidlertid samme målgruppe som tilskuddsordningene har. For å få et dekkende bilde av de ulike finansieringskildene for kunstnere er derfor denne posten inkludert.

I tillegg til tilskudd over Kultur- og kirkedepartementets budsjett gis det også tilskudd til kultur over andre departementers budsjetter, bl.a. Utenriksdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Justisdepartementet.

Elementer i tilskuddsordninger

En tilskuddsordning består av følgende hovedelementer:

- Mål for ordningen
- Kriterier for måloppnåelse
- Tildelingskriterier
- Oppfølging og kontroll
- Evaluering

Dette innebærer at en tilskuddsordning skal ha et klart formål og kriterier for å vurdere om målene er nådd. I tillegg vil ordningen ha et sett kriterier for å vurdere hvem som skal motta tilskudd samt hvordan tilskuddet skal utmåles. Det skal også foreligge rutiner for hvordan tilskuddene skal kontrolleres og følges opp samt hvordan ordningen skal evalueres.

Ansvar for å fastsette regelverk for den enkelte tilskuddsordning ligger hos departementene. I Statens økonomiregelverk skilles det mellom:

- Regelverk som gjelder overfor mottaker (for eksempel betingelser for å få tilskudd og klageadgang)
- Regelverk som gjelder selve forvaltningen og administrasjonen av ordningen

Budsjettpost vs tilskuddsordning

I mange tilfeller vil én budsjettpost kunne bestå av flere tilskuddsordninger. Dette er tilfellet for flere av budsjettpostene, særlig post 55 Norsk kulturfond (men der opereres det altså ikke med egne underposter i statsbudsjettet). På musikkområdet er det f.eks. egne ordninger for støtte til festivaler, bestillingsverk og prosjekter – alle med egne formål og egne retningslinjer.

I andre tilfeller vil en tilskuddsordning være det samme som en budsjettpost – dvs. at det finnes ett formål og ett regelverk for de tildelingene som skjer over budsjettposten. Post 74 og post 78 kan sies å være tilskuddsordninger der den enkelte budsjettpost er synonym med én tilskuddsordning. Midlene tildeles av hhv. Norsk kulturråd og KKD til – i hovedsak – organisasjoner og prosjekter.

Bildet kompliseres imidlertid av at flere av de organisasjonene som mottar tilskudd fra Norsk kulturråd eller KKD, formidler tilskuddene videre til utøvere og arrangører. I mange sammenhenger kan det derfor være fruktbart å karakterisere de midlene disse virksomhetene forvalter som egne tilskuddsordninger (f.eks. klubbstøtte, Norsk Jazzforums støtteordninger) ettersom de har egne formål og egne retningslinjer. Dette blir da ordninger som *utøverne* forholder seg til på samme måte som de kan søke støtte direkte til Norsk kulturråd eller få oppdrag fra Rikskonsertene.

Tilskuddsmottaker eller tilskuddsforvalter?

I henhold til Økonomiregelverket kan forvaltningen av statlige tilskudd overlates til en annen instans (stiftelse, privat instans mv.) når dette anses som forsvarlig. Når tilskuddene fordeles på flere nivåer innenfor en organisasjon, må departementet ha vurdert om det sentrale leddet i organisasjonen skal stå som tilskuddsforvalter eller som tilskuddsmottaker.

Utvalget har ikke detaljkunnskap om forvaltningen av samtlige tilskuddsordninger. Inntrykket er imidlertid at tilskuddene som videreformidles fra de ulike organisasjonene gis etter kriterier som organisasjonene selv setter opp. I så måte er det ikke like relevant å betegne organisasjonene som *tilskuddsforvaltere*. Organisasjonene er først og fremst *tilskuddsmottakere*, men et av vilkårene for at de får tilskudd er at deler av tilskuddet videreformidles til utøverne. Overfor utøverne i kulturlivet er imidlertid organisasjonene viktige som forvaltere av tilskudd.

3.2 Datamaterialet

Dette kapitlet trekker i første rekke på rapportene fra Bjørkås/Røynesdal og Fallan, som utgjør utvalgets grunnlagsrapporter.

I tillegg kommer innspill fra organisasjonene, bakgrunnsmateriale fra Kultur- og kirke departementet og relevant informasjon fra utvalgsmedlemmene selv. Til sammen danner dette grunnlaget for utvalgets oppfatning av hvordan tilskuddsordningene på det rytmiske musikkfeltet er utformet og fungerer i dag.

3.2.1 Utvalgets grunnlagsrapporter

Grunnlagsrapportene beskriver ulike økonomiske støtteordninger og forsøker å sette ordningene inn i en sammenheng. I Fallans rapport er det utarbeidet en pengestrømsoversikt som viser hvem som mottar midler, fra hvem og hvor mye. Når det gjelder administrasjonskostnadene ved de ulike tilskuddsordningene, er det imidlertid vanskelig å finne presist materiale særskilt for det rytmiske feltet. Informasjon og statistikk som foreligger er mangelfull. Utvalget har likevel valgt å bygge på rapportens faktadel.

I rapporten fra Bjørkås og Røynesdal beskrives åtte støtteordninger som Norsk kulturråd forvalter – ensemblestøtten, innkjøpsordningen for fonogrammer, festivalstøtteordningen, bestillingsverkordningen, TARP-ordningen (Turne- og arrangørstøtte til rock og pop), kirkemusikkordningen, prosjektstøtteordningen og fonogramordningen. I tillegg avsetter Norsk kulturråd egne midler til mangfoldstiltak. Størrelsen på støtteordningene oppgis, antall innvilgede søknader i forhold til antall søkere, søknadsfrister etc. Hvem som faktisk mottar støtte og til hvilke prosjekter er ikke gjengitt.

Bjørkås og Røynesdal ser i tillegg på ordningene som forvaltes av Statens kunstnerstipend, Fond for lyd og bilde, Fond for utøvende kunstnere, Utenriksdepartementets støtteordninger, Sametingets tilskuddsordning til musikk og organisasjonenes støtteordninger – ordninger forvaltet av Norsk Jazzforum, de regionale jazzsentrene, Landslaget for spelemenn, Rådet for folkemusikk og folkedans, Norsk rockforbund og Norgesnett. Rapporten beskriver utover dette tilskuddsordninger for amatørfeltet. Innenfor disse tilskuddsordningene inngår musikkverkstedsordningen, musikkens studieforbunds voksenopplæringsmidler, ordninger under LNU og Trafo-ordningen. Også for disse beskrivelsene gjelder at det ikke fremkommer hvem som i siste instans er mottakere av støtten og hvilke konkrete prosjekter midlene går til.

For nærmere beskrivelse av de ulike ordningene vises det for øvrig til Bjørkås og Røynesdals rapport.

Fallan-rapporten gjennomgår administrativ dimensjonering av sjangerspesifikke ordninger, samt søkevolum, tilslagsprosenter med videre for 33 spesifikke ordninger innenfor det rytmiske musikkfeltet. I rapporten er det oppstilt en oversikt over tilskudd til det rytmiske feltet i 2006, jf. tabellen nedenfor. Tilskudd fra andre departementer; fra Utenriksdepartementet og Kunnskapsdepartementet er også tatt med i rapporten.

Samlet ble det bevilget noe over 1 mrd. kroner til musikkfeltet i 2006. Det lar seg ikke klart fastslå hvor mye av dette som gjelder rytmisk musikk. Men det går ca 400 mill. kr til 80 % av de ordningene som gjelder rytmisk musikk. For resten av disse ordningene foreligger ikke tall.

Tabellen er svært detaljert på de områder innenfor feltet hvor det har vært enklest å hente ut informasjon. Det er imidlertid noe usikkerhet knyttet til enkelte av tallene i tabellen, gitt mangelfull statistikk for enkelte tilskuddsforvaltere.

	2006
	Totalt
115-01: Utenriksdepartementet	
Administrasjonstilskudd til MIC	100 000
115-70: Utenriksdepartementet - Presse-, kultur- og informasjonsformål	
UDs reisestøtte til musikk (fordeles av MIC)	1 753 000
Andre musikktilskudd under posten	
160-73: Utenriksdepartementet	
Bistandsmidler (fordeles bl.a. av MIC)	600 000
Andre tilskudd til musikk	
225-71: Utdanningsdepartementet - Sivilt samfunn og demokratiutvikling	
Kulturskoler	
254-70: Utdanningsdepartementet - Voksenopplæringsmidler	
Musikkens studieforbund	9 449 848
Folkeuniversitetet (Bl.a. kor og korps)	
Populus	
Folkekulturforbundet	
Frikirkelig studieforbund	
AOF	
Studie og opplysningsforbundet	
Norsk kristelig studieråd	
Andre studieforbund med tilskudd til musikk	
Spilleoverskudd Norsk Tipping	
Tilskudd til frivillig virksomhet (Frifond) til musikkformål	29 520 000
Den kulturelle skolesekken (inkl skolekonsertordningen hos RK)	19 000 000
Andre musikktiltak under Den kulturelle skolesekken	
Kulturbygg – desentralisert ordning for tilskudd til kulturhus	
Kulturbygg - regionale møteplasser og formidlingsarenaer for kultur	
315-72: Kultur- og kirke departementet	
Tilskudd til frivillig virksomhet (Frifond - musikkdelen) - tidl. kap. 320, post 80	3 690 000
320-51:	
Fond for lyd og bilde	12 102 228
320-53: KKD - samiske kulturformål	
Tilskuddsordning musikk	1 200 000
Samiske musikkfestivaler	1 280 000
Andre musikktiltak	
320-55:	
Andre formål (bl.a. "Mens vi venter på operaen og formidling musikk/mosaikk)	3 000 000
Andre musikktiltak	
320-73:	
Nasjonale kulturbygg	
320-74:	
Blueshus Notodden	1 238 000
BRAK – Bergen Rock Aktører (tilskudd fra 2007)	0
Dronning Sonjas Internasjonale Musikkonkurranse	1 930 000

Hell Bluesfestival	547 000
Komponistforeningen - tilskudd trykking noter	255 000
Kulturkirken Jacob	1 064 000
Mela – stiftelsen Horisont	915 000
Midtnorsk Jazzsenter	1 534 000
Musikkverkstedordningen	14 016 000
Nidarosdomens guttekor	410 000
Norgesnett	6 935 000
Norges Ungdomskor	320 000
Norsk Folkemusikk- og danselag	1 656 000
Norsk Ungdomssymfoniorkesteret	307 000
NOTAM	2 479 000
Ny musikk	3 079 000
Ole Bull Akademiet	2 632 000
Oslo domkor	410 000
Regionalt kirkemusikksenter i Bodø	255 000
Samspill	547 000
Stiftelsen Cosmopolite	933 000
Sørnorsk Jazzsenter	548 000
Norges musikkorps forbund - Tilskudd til kjøp av musikkinstrumenter til skolekorps	2 500 000
Tilskudd til lokale konsertinitiativ (ordningen er nå avsluttet)	6 210 000
Trondheim internasjonale kammermusikkonkurranse	449 000
Trondheimssolistene	415 000
Tou scene	500 000
Ungdommens pianomesterskap (musikkmasterskap fra 2006)	78 000
Valdres sommersymfoni	424 000
Vestnorsk Jazzsenter	1 720 000
Østnorsk Jazzsenter	2 082 000
Tilskudd til landsomfattende musikkorganisasjoner (se spesifikaasjon under i blått):	
AKKS Norge	965 000
Landslaget for spelemenn	1860000
Korpsnett Norge	164 000
Norske Trekkspilleres Landsforbund	585 000
Landsforbundet Dissimilis	97 000
Norske musikk læreres landsforbund	135 000
Foreningen Norske Kordirigenter	135 000
Rytmask Musikkforum	97 000
Norsk Sangerforum	260 000
Norsk Kammermusikkforbund	133 000
Norsk Sangerforbund (tidl. Norsk Arbeidersangforbund)	236 000
Norsk Musikkbibliotekforening	50 000
Musikkens Venners Landsforbund	460 000
Norske Symfoni-Orkestres Landsforbund	750 000
Norges Kirkesangforbund	377 000
Foreningen Musikk fra livets begynnelse	180 000
Norsk Mandolin- og Balalaikaorkesterforbund	90 000
Norsk Munnspillforum	55 000
Norsk Country Musikk Forbund	145 000
Norsk Rockforbund	3 200 000
Norsk Festivalsangerforbund	70 000
Norges Musikkorps Forbund	1255000
Norsk Viseforum	578 000
Norsk Forening for Musikkterapi	355 000
Norsk Jazzforum	2315000
Norges Korforbund	1730000
Norsk Skoleorkesterforbunds sommermusikk skoler	105 000
Norsk kvedarforum (får støtte fra 2007)	0

320-78:	
Fellesrådet for kunstfagene i skolen	
Folkeakademiens Landsforbund	
Foreningen Norden	
Fransk-norsk kultursamarbeid	
Nordnorsk kulturråd	
Norsk-islandsk kultursamarbeid	
Andre tiltak med støtte til musikk	
320-79:	
Til disposisjon	
322-78:	
Trafo.no (nettsted for unge kunstnere)	34 600
323-01:	
Rikskonsertene	121 166 000
323-55: (Norsk kulturfond lå på kap. 320, post 50 i 2006, men ligger her nå)	
Turne- og arrangørstøtte for rock og populærmusikk (tidl. TTF)	6 700 000
Musikkfestivaler	26 650 000
Musikkensembler	17 225 000
Innkjøpsordningen for fonogram	10 900 000
Formidling tradisjonsmusikk (verdensmusikk - gamle mosaikk)	1 000 000
Bestillingsverk	5 474 300
Kirkemusikk	4 000 000
Innspillinger (tidl. klassikerstøtte for fonogram)	2 528 000
Andre musikktiltak	3 855 000
Tverrfaglige prosjekt (prosjektmidler diverse) - tilskudd til musikk	
Barn og unge (prosjektmidler diverse) - tilskudd til musikk	
Andre formål (prosjektmidler diverse) - tilskudd til musikk	
Rom for kunst (prosjektmidler) - tilskudd til musikk	
Scenekunst - tilskudd til musikk	
323-70: KKD - Nasjonale institusjoner	
Oslo-Filharmonien	85 142 000
Stiftelsen Harmonien	76 744 000
323-71: KKD - region-/landsdelsinstitusjoner	
Trondheim Symfoniorkester	41 457 000
Stavanger Symfoniorkester	37 639 000
Stiftelsen KSO - Kristiansand Symfoniorkester	23 614 000
Tromsø Symfoniorkester	10 968 000
Det Norske Blåseensemble anno 1734	8 798 000
323-72: KKD - Knutepunktinstitusjoner	
Festspillene i Bergen	12 496 000
Festspillene i Nord-Norge	7 050 000
Olavsfestdagene i Trondheim	4 904 000
Molde International Jazz Festival	4 219 000
Førde Internasjonale Folkemusikkfestival	2 039 000
Ultima Oslo Contemporary Music Festival	3 500 000
Festspillene i Elverum	1 600 000
Notodden Bluesfestival (tilskudd fra 2007)	0
Mela (ble knutepunktfestival først etter 2006)	0
Øyafestivalen (ble knutepunktfestival først etter 2006)	0
323-74:	

Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge (inkl. Nordnorsk Jazzsenter)	14 113 000
323-78:	
Arne Nordheim-prisen	110 000
Det Norske Kammerorkester	4 100 000
Dissimilis	1 290 000
Musikkinformasjonsenteret	7 833 000
Nasjonal scene for folkemusikk og folkedans	1 500 000
Norges musikkhøgskole - praktikantplasser	842 000
Norsk Jazzarkiv	767 000
Norsk Jazzforum (inkl. nasjonal jazzscene fra 2006)	13 502 000
Norsk musikkråd - drift	2 327 000
Norsk Visearkiv	1 214 000
Opplevelsessenter for pop og rock	1 500 000
Oslo-Filharmonien - tilskudd til økt husleie i Oslo konserthus	2 350 000
Rådet for folkemusikk og folkedans	6 000 000
Turnestøtte, Den Norske Opera og symfoniorkestrene	3 953 000
Utvexling mellom symfoniorkestrene i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim	800 000
324-70:	
Den Norske Opera	261 458 000
324-73:	
Musikkteatret i Bodø	827 000
Musikkteatret i Trondheim	3 151 000
Opera Nord	1 017 000
Opera Nordfjord	1 285 000
Opera Sør	2 276 000
Operaen i Kristiansund	8 217 000
Ringsakeroperaen	1 246 000
Steinvikholm Musikkteater	1 244 000
Vest Norges Opera	1 564 000
Opera Vest	1 901 000
Den Nye Opera	500 000
552-72:	
Kultur og næring-piloter: Malakoff Rockefestival (først fra 2007)	
Innovasjon Norge	
Music Export Norway (Tilskudd fra KKD fra 2007)	2 000 000
SUM	1 023 054 976

Fallan-rapporten danner grunnlaget for kap 4 Overlappende formål og målgrupper, se nedenfor.

3.3 Hovedmønstre i tilskuddsordningene

3.3.1 Bruk av forskjellige typer kriterier

Tilskuddsordninger har en del gjennomgående elementer:

- Inngangskriterier, dvs. kriterier som søkere må tilfredsstillere for å få adgang til å søke om tilskudd. Dette er med andre ord et spørsmål om hvordan målgruppene for ordningen er definert.

-
- Tildelingskriterier, dvs kriterier for hvilke av de søknadene som tilfredsstillter inngangskriteriene som skal gis avslag eller tilslag. Dette er mao et spørsmål om hva som er målene for ordningen.
 - Utmålingskriterier, dvs. kriterier for hvor mye støtte som gis til innfridde søknader.

Kriteriene kan være objektive, dvs at det er enkelt å fastslå om de er oppfylt eller ikke. Eller de kan være skjønnsbaserte, og da kan det være vanskeligere å avgjøre (og å bli enige om) hva som skal til for å oppfylle kriteriene.

Grunnstøtte vs. prosjektstøtte

Da Norsk kulturråd fikk ansvaret for forvaltningen av Norsk kulturfond i 1965, ble det besluttet at fondsmidlene skulle brukes til å stimulere skapende åndsliv i litteratur og kunst, verne vår norske kulturarv og virke for at flest mulig skal få del i kulturgodene.

Norsk kulturfonds midler (55-postene) fordeles ut fra kunstfaglig skjønn og til profesjonelle kunstnere og til forsøk, prosjekter og tidsavgrensede tiltak, og ikke til drift av etablerte institusjoner. Riktignok viser tidligere evalueringer at enkelte tiltak har blitt liggende på fondspostene over flere år, til dels fordi man ikke har funnet midler på KKD's budsjett til å drifte tiltakene etter at det er besluttet at de burde få permanent støtte¹. Kulturrådet har godtatt dette. Utvalget har ikke analyser som viser hvordan midlene på 55-postene fordeler seg videre ned på kunstnere og enkeltprosjekter.

Tiltak på post 74 er i all hovedsak delegert fra KKD og/eller vedtatt direkte av Stortinget. Bevilgningene på denne posten har styrket seg relativt sett til bevilgningene på 55-postene (tidligere 50-posten) siden midten av 90-tallet.

Tiltak på post 78 vedtas av KKD og/eller direkte av Stortinget. Disse midlene har ikke Norsk kulturråd noe direkte forhold til.

Tilskudd fra postene 74 og 78 går som regel til mer varige tiltak og til drift eller såkalt grunnstøtte til arrangører og utøvere. Men også fra disse postene tildeles tilskudd til enkelte prosjekter. Det foreligger ingen bindende føringer for når et tilskudd til en virksomhet bør overføres fra 55-postene til 74- eller 78- posten. Utvalget vil komme tilbake til om det sett i forhold til målsetningene på kulturområdet vil være formålstjenlig å trekke opp et klarere skille mellom bevilgninger over 55-postene og bevilgningene over post 74 og post 78.

3.3.2 Organisasjonenes involvering i tilskuddsordningene

Musikkfeltets interesseorganisasjoner er involvert over et bredt spekter i norsk musikkliv. De driver fag- og interessepolitikk og lobbyvirksomhet på vegne av medlemmene, de styrer opphavsrettselskapene, de forvalter kollektive midler basert på opphavrett, de finansierer og driver prosjekter, informasjonsarbeid og promotering, de forvalter statlige tilskudd, de oppnevner representanter eller er

¹ Anton Fjeldstad 2001: *Norsk kulturråds føremål, organisering og arbeidsform*. Upublisert notat

representert i en rekke faglig-evaluerende utvalg, de eier og styrer Phonofile, MIC, MIC-selskapene og MEN, de driver opplæringsvirksomhet, de fører bransjestatistikk, de produserer VG-lista, de bestiller forskning og utredninger, de instituerer og fordeler priser, de eier plateselskap, og de er involvert i regionale virksomheter.

NOPA organiserer komponister og tekstforfattere innenfor rytmiske sjangere. De to bransjeorganisasjonene til plateselskapene, IFPI og FONONO er i prinsippet sjangeråpne, men begge har en klar overvekt av rytmisk musikk. Det fins en rekke nasjonale utøverorganisasjoner. LO-forbundet Musikernes fellesorganisasjon (MFO) er størst og organiserer musikere i alle sjangere. Ellers er de gjerne sjangerorganisasjoner.

Gramart organiserer først og fremst artister innenfor populærmusikkfeltet. Den minste organisasjonen er Norsk Artistforbund, som rekrutterer medlemmer fra samme sektor som Gramart.

Det fins tre nasjonale organisasjoner på folkemusikkområdet. Den eldste og største er Landslaget for Spelemenn, som organiserer både lag og individuelle medlemmer, både profesjonelle og amatører. Norsk Folkemusikk- og Danselag, som brøt ut av Landslaget for Spelemenn, har bare individuelle medlemmer og ligner mer en kunstnerorganisasjon for profesjonelle i måten å arbeide på.

Rådet for folkemusikk og folkedans (Rff) er ikke en medlemsorganisasjon, men har noen lignende funksjoner. Det ble opprettet i 1972 etter initiativ fra Kulturrådet for å samordne interessene på feltet og være rådgivende organ for departementet. Senere ble det omdannet til en offentlig stiftelse med et representantskap der utsendinger fra alle nasjonale og regionale interesser kan møte. Som koordineringsorgan har rådet forvaltet noen offentlige midler. Forsknings- og arkivorganisasjonen Senter for folkemusikk og folkedans (Rff-senteret) ved NTNU er sekretariat for rådet.

Norsk jazzforum organiserer både individuelle musikere og musikkstudenter, storband, jazzklubber og jazzfestivaler og de fem regionale jazzsentrene. Organisasjonen er både interesseorganisasjon, kompetansesenter, ressursforvalter, informasjons- og promoteringsinstans.

Norsk Rockforbund er konsertarrangørenes interesseorganisasjon. Medlemmene er festivaler, rockeklubber, bluesklubber, studentsamfunn og rockeverksteder. Forbundet driver interessepolitikk, kompetansehevede tiltak og arrangørutvikling og ulike former for medlemservice. Hovedtyngden av medlemmene er organisert i fire faste fagråd, Fagråd for Studentarrangører, Norsk Bluesunion, Rockeklubbenes Fellesfront og Norske Rockfestivaler. Fagrådene skal bidra til samarbeid og kompetanseutvikling på sine områder.

Norgesnett er et arrangørnettverk bestående av 25 spillesteder med høy standard på tekniske fasiliteter. Organisasjonen mottar statlige midler som brukes til å kjøpe inn lys- og lydutstyr som leies ut, til teknisk opplæring, til arrangementsplanlegging og administrasjon.

Norsk musikkråd er en sjangerbred organisasjon og et nettverk for kulturpolitisk arbeid for 33 landsomfattende musikkorganisasjoner, både profesjonelle og amatørorganisasjoner. Rådet ble etablert i 1976. Det har 18 fylkeskontorer og koordinerer over 100 lokale musikkråd. Organisasjonen har tradisjonelt drevet opplæringsvirksomhet. Siden 2004 skjer dette gjennom Musikkens studieforbund. Norsk musikkråd forvalter statlige støtteordninger, i hovedsak rettet mot frivillig sektor og ungdomsarbeid.

Blant mindre organisasjoner innenfor det rytmiske kan nevnes AKKS, som arbeider for å rekruttere, motivere og synliggjøre kvinner i alle ledd av musikkbransjen. AKKS har selvstendige avdelinger i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim og arrangerer kurs i rytmisk musikk, utleie og administrasjon av øvingslokaler og egen konsertvirksomhet.

3.3.3 Kategorisering av tilskuddsordninger

En mulighet for å skaffe seg oversikt over kulturfeltet er å se på hvordan de aktuelle ordningene fordeler seg mht. en del sentrale kjennetegn. Det kan tenkes flere ulike varianter for en slik kategorisering, for eksempel å dele inn etter om tilskudd tildeles til amatører eller til profesjonelle, eller etter om tilskudd tildeles fra sentralt hold eller regionalt hold, eller om fordelingen skjer med deltakelse av organisasjonene eller ikke. En mulig inndeling er også å se på forholdet mellom skjønsmessige og objektive kriterier eller forholdet mellom tildelinger til drift og prosjekter.

For det rytmiske området synes det vanskelig å foreta klare skiller etter slike kategoriseringer. I rapporten fra Røynesdal og Bjørkås beskrives musikkfeltet som et blandingsøkonomisk område. Et fellestrekk ved aktørene i det norske musikkfeltet er at de inngår i blandingsøkonomier med opptil fire komponenter: For det første en markedskomponent med salg, honorarer og rettighetsbaserte inntekter, for det andre et element av indirekte finansiering fra det offentlige, for det tredje en frivillighetsøkonomi (ubetalt arbeid), og for det fjerde en ”grå” økonomi som skyldes profesjonelle musikeres inntektsfrie arbeid. Alle områder preges av at det er mulig å være sysselsatt uten at det foreligger en betalt etterspørsel.

3.4 Særskilte temaer

Frifond

Frifondmidler føres på kap. 315 Frivillighetsformål, post 72 Tilskudd til frivillig virksomhet. I 2008 er det bevilget 30 millioner kr på posten. I tillegg kommer midler fra overskuddet i Norsk Tipping AS, som ventelig vil utgjøre 125 millioner kr. Totalbeløpet er altså 155 millioner kr, som forvaltes av Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), Norsk musikkråd (NMR), og Norsk teaterråd.

Formålet med tilskuddsordningen er å bedre rammebetingelsene for frivillige organisasjoners medlemsbaserte virke på lokalt nivå. Intensjonen er videre at ordningen skal nå ut til et bredt spekter av organisasjoner med ulike formål og aktivitetsgrunnlag. Organisasjonene må være demokratisk oppbygd og ha et

allmennyttig siktemål, de må ha kulturaktivitet som del av sin virksomhet – og må arbeide for og med barn og unge under 26 år i lokalmiljøet.

Midlene skal gå til organiserte aktiviteter som er relaterte til frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt, også aktiviteter i regi av organisasjoner som ikke har noen organisatorisk tilknytning til tilskuddsforvalterne. Frifond skal være en lavterskelordning tilpasset barn og ungdom, med lave krav til søknad og rapportering. Frifondordningen er i utgangspunktet delt i tre. Tre paraplyorganisasjoner har fått i oppdrag å fordele midlene ut til lokale kulturtiltak. Midler til musikk kanaliseres via Norsk musikkråd (25,5 % i 2007), midler til amatørteater kanaliseres gjennom Norsk teaterråd (5,5 % i 2007) og midler til annen kultur kanaliseres via LNU (69 % i 2007). Fordelingsnøkkelen mellom de tre tilskuddsforvalterne bestemmes med utgangspunkt i det antall lokale lag hver organisasjon har.

NMR og LNU har hatt det samme systemet for fordeling: En del av midlene fordeles via sentralledet i landsomfattende organisasjoner ut til deres lokale lag (Frifond organisasjon) (opptil 95 % av midlene), mens en del av midlene fordeles fra NMR og LNU direkte til lokale lag som ikke er medlem i en landsomfattende organisasjon (henholdsvis Frifond musikk og Frifond barn og unge).

Norsk teaterråd har fordelt alle midler direkte ut til lokale lag, uavhengig av om de er medlem av en landsomfattende organisasjon eller ei.

Rikskonsertene

Rikskonsertene mottar sine tilskudd over kap. 323, post 01 på Kultur- og kirkedepartementets budsjett, og over Utenriksdepartementets budsjett. I 2008 mottar Rikskonsertene 139 mill. kroner fra KKD og noe midler fra UD. Rikskonsertenes formål er;

- *”Rikskonsertane skal formidle konsertar som er produserte internt eller eksternt i samarbeid med utøvarar og aktørar innan norsk og internasjonalt musikkliv. Rikskonsertane skal ha eit spesielt ansvar for norske musikk- og utøvartradisjonar, og fremje kunstnariske nyvinningar.*
- *Rikskonsertane skal nå eit stort publikum i alle delar av landet med det beste frå ulike musikksjangrar og musikk-kulturar. Barn og unge er ei prioritert målgruppe.*
- *Rikskonsertane skal vere ein leiande aktør i musikk-samarbeidet med andre land, og medverke til samarbeid og heilskapleg utvikling av musikklivet – både nasjonalt og internasjonalt.”*

Hovedaktiviteten til Rikskonsertene er skolekonsertene, i tillegg til offentlige konserter og barnehagekonserter. Skolekonsertordningene er et samarbeid mellom Rikskonsertene og fylkeskommunene. Rikskonsertene finansierer både konsertene de selv produserer og fylkenes produksjoner over eget budsjett (samt at deler av fylkenes utgifter finansieres av tippemidlene som Rikskonsertene administrerer). I tillegg har Rikskonsertene egne Intro-programmer som har som formål å lansere nye, lovende utøvere.

4 Overlappende formål og målgrupper

Til grunn for utvalgets mandat synes det å ligge en hypotese om manglende samordning av tilskudd til kulturformål, inkludert rytmisk musikk. Tilskudd og støtteordninger har kommet til på ulike tidspunkt, med ulike formål og begrunnelser, noe som gir grunn til å anta at det har utviklet seg overlappende ordninger.

Det er i Fallan-rapporten gjort en foreløpig kartlegging og kategorisering av tilskuddsordninger som har helt eller delvis samme formål og/eller målgruppe. Dette er nyttig bakgrunnsstoff når utvalget skal vurdere muligheter for å samordne og redusere ressursbruken til tilskuddsordningene. Nedenfor følger en (ikke-uttømmende) oppsummering av slike overlappende ordninger.

4.1 Tilskudd til utenlandsreiser

Sjangerspesifikke ordninger

Norsk kulturråds ”turne- og arrangørstøtte til rock og pop” (TARP) gir støtte til utenlandsturneer. Kultur- og kirke departementet (KKD) gir et øremerket tilskudd til ordningen innenfor bevilgningen til Norsk kulturfond.

Norsk Jazzforum har tre typer ad hoc støtte som finansieres innenfor driftsstøtten fra departementet. For ad hoc musikere og ad hoc storband gis det tilskudd til prosjekter i utlandet. Disse støtteordningene er ikke bare sjangerspesifikke, de er også kun for medlemmer. Norsk Jazzforum har også en stipendordning for prosjekter i utlandet. Denne er også forbeholdt medlemmer.

Rådet for folkemusikk og folkedans gir formidlingsstøtte. Innenfor denne ordningen kan det gis tilskudd til prosjekter utenlands.

Music Export Norway (MEN) gir reisestøtte til artister som er satt opp på det offisielle programmet til viktige bransjetreff og festivaler i utlandet. De samme artistene kan få støtte under for eksempel TARP og reisestøtteordningen administrert av Norsk musikkinformasjon (MIC).

Åpne ordninger

Fond for lyd og bilde støtter en rekke utenlandsprosjekter under sin musikkavsetning. Det synes ikke å være forskjell på hvem som støttes av Fond for lyd og bilde, og hvem som støttes av TARP, MIC, Norsk Jazzforum eller andre.

MIC administrerer en reisestøtteordning for musikk. Ordningen er finansiert av Utenriksdepartementet. Det kan gis støtte til akkurat samme prosjekter som for eksempel under TARP. Tilskuddslistene viser mange eksempler på artister som mottar støtte begge steder.

Det kan søkes reisestøtte innenfor diverse-stipendene som fordeles av Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere (etter innstilling fra stipendkomiteer), og som Statens kunstnerstipend administrerer.

Folkekunstnere, komponister, musikere/sangere/dirigenter og populærkomponister kan alle søke om reisestipend, for eksempel til studieopphold, komponering osv.

Rikskonsertene og Utenriksdepartementet samarbeider om å gi enkelte vinnere av Intro-programmene lansering i Europa.

Fond for utøvende kunstnere gir støtte til samme type formål som MIC, TARP osv. Det samme gjør for eksempel Komponistenes vederlagsfond. Det finnes svært mange slike fond.

Det finnes mange bilaterale kulturavtaler mellom Norge og andre land, jf. tilskudd under kap. 320, post 78. I tillegg til disse finnes det også private fond og organisasjoner som har som formål å øke kulturutvekslingen mellom Norge og andre land. Det finnes ofte muligheter for å søke reisestøtte hos disse.

Utenriksdepartementet har nå en egen nordområdesatsning. Musikere kan her få støtte til utveksling med andre land i det relevante området.

4.2 Tilskudd til innenlandsturneer

Sjangerspesifikke ordninger

Norsk kulturråds ”turne- og arrangørstøtte til rock og pop” (TARP) gir støtte til innenlandsturneer, på sammen måte som utenlandsturneer.

Av Norsk Jazzforums ad hoc-støtte gikk 61 % til prosjekter innenlands i 2006. Både ad hoc musikere og ad hoc storband gir støtte til turneer. De regionale jazzsentrene er aktive på å sende musikere ut på turneer.

Formidlingsstøtten hos Rådet for folkemusikk og folkedans støtter turneer innenlands. Landslaget for spelemenn sin rekrutteringsstøtte og Norsk Folkemusikkfond kan støtte turneer innenlands.

Norgesnett er medarrangør på ZOOM-turneen, som sender 2-3 band ut på Norgesturne hvert år.

Åpne ordninger

Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere støtter turneer og har sammenfallende målgrupper. For tilskudd til rytmisk musikk innenfor disse to fondene er det heller ingen forskjell fra TARP.

Rikskonsertene arrangerer både offentlige konserter, skolekonserter og barnehagekonserter. Intro-programmene innen klassisk, jazz og folkemusikk (og rock i samarbeid med Alarm) gir også utøvere spillejobber.

Frifond kan gi støtte til turneer.

4.3 Tilskudd til fonogram (plateproduksjon/lydfesting)

Norsk kulturråd administrerer innkjøpsordningen for fonogram (under Norsk kulturfond). Dette gjelder innkjøp av plater for distribusjon til bibliotek osv. Det kjøpes inn 462 eller 582 eksemplarer, avhengig av om fonogrammet skal på utenlandsdistribusjon. Innkjøpsordningen gjelder alle sjangere.

Fond for lyd og bilde har en egen ordning for støtte til markedsføring av fonogram, noe det sannsynligvis finnes få andre kilder som gjør.

Innkjøpsordningen og markedsføringsstøtten skiller seg ut. Andre støtteordninger gir støtte til innspilling/produksjon av plater, eventuelt generell støtte i forbindelse med utgivelse av en plate.

Fond for lyd og bilde gir støtte til plateproduksjon innen alle sjangere. Tidligere deling mellom støtte til fonogram kunstnere og fonogram produksjon er nå slått sammen til en ordning. Fond for lyd og bilde har ingen sjangerbegrensning.

Fond for utøvende kunstnere støtter også fonogram på samme måte som Fond for lyd og bilde.

Støtteordningene innenfor Norsk Jazzforum, Rådet for folkemusikk og folkedans, Landslaget for spelemenn støtter også samme formål, men tilskuddene er jevnt over lavere.

Frifond gir også støtte til plateinnspilling. Men dette er en lavterskelordning, med blant annet alderskriterier. Støttebeløpene er også svært lave.

Det finnes diverse vederlagsfond, for eksempel Komponistenes vederlagsfond, som støtter "skapende tonekunst" uansett sjanger.

Norsk kulturråd kan gi støtte til plateprosjekter fra prosjektmidlene i Norsk kulturfond, men dette er sannsynligvis spesielle prosjekter.

4.4 Tilskudd til musikkfestivaler

Det finnes et utall ordninger for støtte til musikkfestivaler. Dette er ikke et forsøk på å lage en uttømmende liste.

KKD gir direkte støtte til knutepunktfestivalene, jf. kap. 323, post 72. På det rytmiske feltet gjelder dette Molde International Jazz Festival, Notodden Bluesfestival, Mela, Førde Internasjonale Folkemusikkfestival og Øyafestivalen. Olavsfestdagene har også et stor innslag av rytmisk musikk.

Musikkfestivalordningen hos Norsk kulturråd støtter festivaler i alle sjangere. Det gis typisk sekscifrede støttebeløp. Dette viser også hvilket segment ordningen er rettet inn mot. Formålet er å bidra til at musikkfestivaler på et høyt kunstnerisk og profesjonelt nivå kan opprettholdes og utvikles.

Turne- og arrangørstøtte til rock og pop (TARP) gir støtte til musikkfestivaler. TARP har lavere terskel, men også lavere støttebeløp enn musikkfestival-

ordningen. Det er i tillegg en sjangerbegrensning. Musikkseksjonen i Norsk kulturråd sikrer at samme festival ikke får støtte fra begge ordningene.

Fond for lyd og bilde gir tilskudd til festivaler innenfor avsetningen til ”musikk”. Dette gjelder både drift av festivaler og spesielle prosjekter som komposisjon osv. Ordningen er åpen for alle sjangere. Støttebeløpene ligger på omtrent samme nivå som TARP-ordningen.

Frifond gir støtte til de fleste typer aktiviteter, også festivaler. Det er mulig å få støtte fra både TARP og Frifond til samme festival. Men maksimalt tilskudd fra Frifond musikk er kr 8 000. Frifond har også kriterier knyttet til alderssammensetning. Stiftelser får ikke tilskudd fra Frifond musikk. På musikkfeltet, særlig blant større aktører, er dette en svært vanlig organisasjonsform. Mange festivaler er medlem i Norsk Rockforbund. Da vil de automatisk få støtte fra Frifond organisasjon. Men samme tiltak kan ikke få støtte fra Frifond musikk og Frifond organisasjon.

Fond for utøvende kunstnere gir generell støtte til musikkfestivaler i alle sjangere. Støttebeløpene er på linje med beløpene hos Fond for lyd og bilde og TARP. De samme festivalene kan motta støtte.

Rådet for folkemusikk og folkedans administrerer en formidlingsstøtte på sitt felt. Her kan festivaler få støtte, men det er ikke snakk om store støttebeløp.

Norsk Jazzforum gir støtte til festivaler under ordningen ad hoc arrangør. Beløpene er fra firesifrede beløp til kr 30-40 000. Ordningen gjelder kun medlemmer.

Rikskonsertene arrangerer egne festivaler, for eksempel Oslo World Music Festival. Disse finansieres innenfor bevilgningen.

Norgesnett bidrar med teknisk avvikling av by:Larm.

Kommunal- og regionaldepartementet gir støtte til Malakoff-festivalen i Sogn og Fjordane. Dette gjelder et pilotprosjekt innen kultur og næring.

Både Norsk Rockforbund (reisestøtten) og Landslaget for spelemenn (Norsk Folkemusikkfond og rekrutteringsmidlene) kan gi små beløp til festivaler gjennom interne støtteordninger. Rockforbundets ordning har en ramme på ca 30 000, LFS-ordningene utgjør samlet ca. 150 000. Men langt fra alle midlene i disse ordningene går til festivaler. LFS får også kr 100 000 gjennom sitt statstilskudd til Landskappleiken.

Musikkverkstedordningen (MVO) gir støtte til festivaler. MVO gir i stor grad støtte til utstyr og kompetansetiltak. Festivaler har gjerne ikke kontinuerlig drift. Det er derfor mer sannsynlig at MVOs støtte går til seminarer, workshops og spesielle prosjekter i forbindelse med festivaler. Beløpene har vært små. Det gis ikke generell driftsstøtte fra MVO.

4.5 Tilskudd til spillesteder og tilhørende arrangører

Dette gjelder (helårlig) konsertdrift på spillesteder, som motsats til festivaler.

Sjangerspesifikke ordninger

TARP gir støtte til arrangører, både festivaler og helårlig konsertdrift. Hovedvekt ligger på rock og pop (og tilliggende sjangere).

Klubbstøtten ble opprettet som prøveordning i 2007, og fordeles av Norsk Rockforbund. Tilskuddet er på ca. 1 million kroner, og maksimalt støttebeløp per klubb er kr 50 000. Denne ordningen gjelder rock og pop (og tilliggende sjangere). Det gis støtte for eksempel på bakgrunn av innmeldt konsertprogram.

Norsk Jazzforum har en intern støtteordning rettet mot arrangører. Tilskuddene til de regionale jazzsentrene gjelder også konsertarrangører, både festivaler og enkeltstående konserter.

Norsk Jazzforum får også et øremerket tilskudd på 5 millioner kroner til Nasjonal jazzscene (i Oslo). Nasjonal jazzscene skal nå ikke være samlokalisert med Cosmopolite, som forøvrig også mottar fast tilskudd.

Rådet for folkemusikk og folkedans har en formidlingsstøtteordning hvor arrangører kan bli tilgodesett. I tillegg kanaliserer RFF kr 750 000 videre til Landslaget for spelemenn for drift av Den nasjonale folkemusikkscenen. Dette er et nettverk av spillesteder som (også) presenterer folkemusikk.

Riksscenen for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans er etablert. Scenen får nå fast statstilskudd på ca. 2,5 millioner kroner.

Sjangeruavhengige tilskudd

Både Frifond organisasjon og Frifond musikk gir støtte til konsertarrangementer. Ofte er konsertarrangører og spillesteder organisert i for eksempel Norsk Rockforbund, Norsk Jazzforum eller Landslaget for spelemenn. (Når disse organisasjonene har fått videreført midlene fra Norsk musikkråd, vil Frifond organisasjon framstå som sjangerspesifikk.)

Rikskonsertene er sannsynligvis den største arbeidsgiveren på det rytmiske feltet i Norge og arrangerer konserter over hele landet i samarbeid med lokale klubber (og festivaler).

Norsk kulturråds prosjektmidler har finansiert blant annet programmering på utvalgte scener rundt omkring. Søknader om prosjektmidler er gjerne tunge søknader. Norsk kulturfond er dermed Frifonds rake motsetning. Målgruppene er også vesentlig forskjellig, da Norsk kulturfond i utgangspunktet støtter den etablerte, profesjonelle kunsten.

Både Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere gir støtte til klubber under sine musikkavsetninger.

4.6 Tilskudd til utøvere

Det finnes mange støtteordninger for utøvere:

TARP

Fond for lyd og bilde

Fond for utøvende kunstnere

Diverse vederlagsfond

Stipender (Statens kunstnerstipend)

Garantiinntekter (Statens kunstnerstipend)

Norsk Jazzforums ad hoc støtte og stipender

Rådet for folkemusikk og folkedans sin formidlingsstøtte

Frifond (gjelder ikke enkeltpersoner)

Rikskonsertene

Norsk kulturfond – prosjektmidler

Et par andre ordninger kan være verdt å nevne:

Trafo.no har unge kunstnere i alderen 16-22 år som målgruppe. Her kan en enkeltperson søke støtte, stille ut sine arbeider og få veiledning fra mentorer. I denne lavterskelordningen er maksimalt støttebeløp for prosjektene kr 5 000.

Ensemblestøtte er en slags driftsstøtte til ensembler. Støtteordningen er en del av musikkavsetningen under Norsk kulturfond. Det gis gjerne tilsagn om støtte over flere år. Ordningen er i utgangspunktet sjangeruavhengig, men har vært dominert av klassisk musikk og jazz.

4.7 Støtte til utstyr, øvingslokaler mv.

Bygging og utvikling av øvingslokaler

Musikkverkstedordningen (MVO) bidrar til bygging og utvikling av øvingslokaler. Dette er ofte relativt kostnadskrevenne prosjekter. MVO kan bidra med delfinansiering av andres prosjekter eller starte egne prosjekter. Det har de siste årene vært fokusert på mangelen på øvingslokaler i de store byene.

I vedtektene til Norgesnett står det at scener med tilknyttede øvingslokaler vil bli prioritert. Norgesnett støtter imidlertid ikke utrustning av øvingslokaler.

Den delen av MVOs virksomhet som gjelder bygging og utvikling av øvingslokaler synes ikke å overlape med andre statlige ordninger.

Teknisk utstyr

Norgesnett har pr i dag plassert ut utstyr på 26 spillesteder. Dette gjelder PA, monitører, miksepulter og diverse annet lyd- og lysutstyr. Dette er utstyr til ”profesjonelle” spillesteder, svært begrenset i antall og lett identifiserbare.

Norgesnett og MVO har avtalt seg i mellom at de ikke støtter samme mottakere, noe som er avklart med tilskuddsforvalter Norsk kulturråd.

MVO støtter innkjøp av teknisk utstyr til øvingsrom, bandfelleskap og scener. Norgesnett og MVO har kommet fram til en ordning hvor MVO overtar utstyr gratis for utplassering på scener hos sin målgruppe.

Målgruppene, og dermed behovene for kvalitet, driftssikkerhet (og pris), er vesentlig forskjellig mellom disse støtteordningene.

	Musikkverkstedordningen	Norgesnett
Formål	Mottar statstøtte som fordeles til virksomheter som styrker og utvikler aktivitet, utøvelse og kvalitet	Mottar statsstøtte til investering i teknisk utstyr, drift av et nettverk av profesjonelle spillesteder og kompetanseutvikling.
Tilskudd gis til	Øvingsutstyr, noe fremføringsutstyr, opplæringsseminar, lydisolering, øvelokaler, Musikkbinger m.m.	Teknisk utstyr (lyd og lys), kompetanseutvikling.
Beløp	19 mill (2008)	Statsstøtte 7,5 mill (2008), totalt budsjett på 11 mill.
Søknader	835 søknader, 422 tildelinger (2007)	26 medlemmer som har mottatt utstyr(2007). Mottar søknader fortløpende. Tar opp 1 – 3 nye spillesteder i året.
Saksbeh.	Saksbehandles nært utøveren (18 fylkesmusikkråd) og tildeling i nasjonale sjangerutvalg.	Nær kontakt mellom medlemmene og administrasjonen i Oslo (teknisk og faglig).
Eiendomsrett	Eiendomsretten til utstyret er i prinsippet (dvs på større tildelinger) hos Musikkverkstedordningen. MVO har rett til å omdisponere utstyr som ikke blir brukt.	Eiendomsretten til alt utstyret er hos Norgesnett
	Vedlikehold og oppfølging ligger hos den enkelte tilskuddsmottaker	Vedlikehold og oppfølging ligger hos Norgesnett
		Spillestedene betaler leie for utstyret, som avsettes til vedlikehold, oppgraderinger og fremtidige reinvesteringer.

Vurdering av MVO og Frifond musikk – teknisk utstyr

MVOs støtte til utstyr og Frifond kan synes å overlappe hverandre. Her er noen karakteristika:

MVO	Frifond
”Støtter musikktiltak ut fra musikkens egenverdi.”	Begrunnelse for støtteordningen: Organisasjonsarbeid er demokratiutviklende. Støtte kulturtiltak med og for barn og unge.
MVO beholder eiendomsrett til utstyret	Bandet / foreningen har eiendomsretten
Vedrørende band: Må være minst et storband (mange medlemmer) eller sammenslutninger av flere band.	Vedrørende band: Et band, feks med tre medlemmer, kan få støtte
Typisk støttebeløp kr 0 – 120 000. (Høyere beløp for øvingslokaler) Øvingsfelleskap kan få 20 000 til sanganlegg, 5 000 til gitar og bassforsterker, 5-10 000 til trommesett.	Max støttebeløp kr 6 000 (kr 8 000 hvis det er minst 10 personer med), for band er maks beløp kr 3 000 (foruten i særtilfeller)
Ingen aldersbegrensning	1/3 av medlemmene må være under 26 år
Støtter rytmisk musikk (ikke kor og korps)	Ingen sjangerbegrensning
Støtter bygningsmessige tilpasninger. Kurs. Støtte til framføringsutstyr gis til arrangører. Bandsammenslutninger og andre øvingsfelleskap støttes med øvingsutstyr, ikke framføringsutstyr. Kommersielle tiltak får ikke støtte.	Støtter det meste av ikke-kommersielle musikktiltak for og med barn og unge. 85 % av midlene går til band (altså enkeltband).
Ingen krav til organisering. Enkelt personer og enkeltband får ikke støtte.	Stiftelser og enkeltpersoner får ikke støtte
Relativt lave krav til søknad og rapportering.	Lavterskeltilbud: Svært lave krav til søknad og rapportering.
En søknadsfrist per år	Løpende søknadsbehandling

Et bandfelleskap eller en musikkforening kan altså få støtte til teknisk utstyr fra begge ordninger. Det er dermed klart at det er en viss overlapping.

MVO har anledning til å støtte prosjekter med relativt store beløp dersom prosjektet anses godt og viktig nok. Målet er å øke kvalitet, kompetanse og aktivitet innen rytmisk musikk. MVO er alene om å gi støtte til større prosjekter for teknisk utstyr til amatørvirksomhet.

Frifond er et trinn ned stigen sammenlignet med MVO. En stor del av midlene i Frifond musikk går som småbeløp til en stor mengde enkeltband. Et svært viktig poeng ved Frifond musikk er at dette er inngangsporten for mange barn og unge til det organiserte musikkfeltet.

På mange måter passer Frifond bedre enn MVO som lavterskeltilbud; små støttebeløp, enkel søknads- og rapporteringsprosess, relativt kort behandlingstid. MVO har en søknadsfrist i året, noe som passer bedre for større

prosjekter (både de store øvingsromsprosjektene og de relativt store prosjektene for teknisk utstyr til amatørvirksomhet) hvor MVO er alene.

4.8 Kulturbygg

KKD har to ordninger for kulturbygg som finansieres med spilleoverskudd fra Norsk Tipping.

Desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg

Denne forvaltes av fylkeskommunene. Midlene brukes primært til ombygging av eksisterende kulturhus/samfunnshus/grendehus. Utvalget har ikke gått inn i hvordan disse midlene brukes når det gjelder MVOs støtte til øvingsrom og bygningsmessige tilpasninger.

Regionale møteplasser og formidlingsarenaer til kultur

For å kunne sammenligne støtten fra denne kulturbyggpotten med formålene til Norgesnett og MVO må det foretas en grundigere vurdering enn det utvalget har hatt anledning til.

4.9 Tilskudd til kompetanseformål

Mange støtteordninger kan benyttes til å skaffe midler til kompetanse; kurs, seminarer, studieopphold, mesterklasser, utgivelse/innkjøp av læremateriell osv.

Musikkutdanningen ved universiteter og høyskoler er en viktig del av bildet; undervisningen, møteplassen, tilgangen til øvingslokaler osv. Dette viser også hvor viktig det er at det finnes et undervisningstilbud også innenfor pop og rock og folkemusikk, og ikke kun innenfor klassisk musikk og jazz.

Mesterklasser: På utdanningsinstitusjoner, for eksempel Norges musikkhøgskole, kan studentene få støtte til såkalte mesterklasser og lignende tilbud. Enere på sitt felt, gjerne fra utlandet, hentes inn for å ha undervisning/seminarer med studenter. Hvor store midler som settes av til slike prosjekter er vanskelig å si, siden dette inngår i budsjettene til de aktuelle universiteter og høyskoler.

Voksenopplæringsmidler (VO) finansieres over Kunnskapsdepartementets budsjett. Det er en utrolig mengde kurs som støttes innenfor ordningen. Organisasjoner som Norsk Rockforbund, Norsk Jazzforum og Landslaget for spelemenn med underliggende organisasjoner er aktive aktører. Rockforbundet tilbyr kurs gratis for sine medlemmer, noe som blant annet har vært muliggjort på grunn av VO-midler.

Musikkverkstedordningen (MVO) støtter kompetansehevede tiltak, typisk knyttet til bandsammenslutninger, arrangører osv. Seminarer, workshops o.l. Ordningen gjelder rytmisk musikk.

Norgesnett har samarbeidet med Norsk Rockforbund for å tilby kurs for sine medlemmer. Norgesnett har som mål å bygge opp kompetansen hos sine spillesteder. Stor utskiftning av folk stiller krav til systemer for opplæring.

Norsk Jazzforum, Landslaget for spelemenn og Rådet for folkemusikk og folkedans (tiltaksmidlene) gir støtte til studieopphold, innstudering, seminarer etc innenfor de interne støtteordningene. Norsk Rockforbund bruker sin begrensede reisestøtteordning til et trainee-opplegg.

Stipendordningene under *Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere* gir stipender i forbindelse med formål nevnt ovenfor. Under Statens kunstnerstipend ligger også en rettighetsbasert stipendordning ved fullføring av kunstutdanning.

Fond for lyd og bilde, Fond for utøvende kunstnere og diverse vederlagsfond gir også tilskudd eller stipender til prosjekter av kompetansebyggende karakter.

Det gis støtte til kompetansebyggende tiltak innenfor Frifond organisasjon og Frifond musikk.

Trafo.no er en annen typisk lavterskelordning. Trafo.no har et mentorprogram, som innebærer at unge (kunstnere) kan få tilbakemelding på sine arbeider fra etablerte kunstnere.

4.10 Kompetansesentre for rytmisk musikk

I mangel av utdanningsinstitusjoner har komponister, utøvere og andre ledd i verdikjeden for rock og pop vært avhengige av alternative samlingssteder for kompetanseoverføring, som for eksempel øvingslokaler og spillesteder. I tillegg trenger komponister og utøvere også andre typer tjenester og kompetanseoppbygging; for eksempel knyttet til forvaltning av rettigheter, (formidling av) spillejobber, innspilling og utgivelse av musikk, søknadsskriving osv. Den framveksten som nå skjer av kompetansesentre o.l. synes derfor nødvendig, men samtidig tilfeldig; det kan se ut til at det er i ferd med å dannes et nytt lappetepe.

”Regionale sentra og nettverk”

Regionale kompetansenettverk er en visjon fra Samstemt! og synes å bestå av både de regionale kompetansesentrene for rytmisk musikk, av de fem regionale jazzsentrene og ”sentrene som ev. planlegges for folkemusikk”. Dette er dermed en kombinasjon av sjangerspesifikke og sjangeruavhengige sentre.

Andre aktører

I tillegg til aktørene nevnt ovenfor har knutepunktfestivalene nå fått i oppdrag å være kompetansesentre innen sin sjanger. Av knutepunktfestivaler for rytmisk musikk nevnes: Molde International Jazz Festival, Notodden Bluesfestival, Førde Internasjonale Folkemusikkfestival, Melafestivalen og Øyafestivalen, samt at en vesentlig del av programmet til for eksempel Olavsfestdagene består av rytmisk musikk.

I Kultur- og kirke departementets nye kriterier for knutepunktene tillegges festivalene en funksjon som ”kompetansesentre” innenfor sitt kunstneriske område, med ansvar for å dele sin kompetanse. I departementets vurdering av kriterium for knutepunktstatus i St. meld. nr. 10 (2007-2008) (kapittel 4)

framgår blant annet følgende:

” Knutepunkta skal – som leiande innanfor sin sjanger eller sitt verkeområde – ta eit ansvar for koordinering og samarbeid mellom andre festivalar eller festspel innanfor same sjanger. Det kan eksempelvis dreie seg om samarbeid med bransjeorganisasjonar, faglege organisasjonar eller anna organisert samarbeid og faglege nettverk utanlands og innanlands. Det kan også dreie seg om å koordinere informasjon om andre festivalar av vesentleg kunstnarleg verdi, ta ansvar for relevante opplæringsstilbod eller andre faglege og administrative tiltak. Knutepunkta vil ha eit særleg ansvar for å medverke til utvikling.

På denne måten vil knutepunkta få ei viktig rolle som koordinerings- og samarbeidspartar i høve til andre festivalar og kulturiltak innanfor eigen sjanger, samstundes som dei får eit ansvar for utviklinga av feltet utover si eiga verksemd. Dette vil bli ein viktig del av oppdraget som følgjer med knutepunktstatusen.

Auka samarbeid vil gi regionar med knutepunkt auka arrangørkompetanse. Det er derfor viktig at regionale styresmakter bidreg til å leggje til rette for slikt samarbeid og følgjer opp det ansvaret som ligg i å ha eit knutepunkt i sin region.”

Utdanningsinstitusjonene bør også nevnes i denne sammenheng, for de er viktige ikke bare ut fra undervisningen, men har stor kompetanse som konsertarrangører og ikke minst som møteplasser.

Fylkesmusikkråd

Norsk musikkråd har 18 fylkesmusikkråd (alle landets fylker unntatt Oppland). 10 av fylkesmusikkrådene har spesiell kompetanse innenfor rytmisk sektor (Akershus, Hedmark, Telemark, Vest-Agder, Rogaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Troms). Det finnes egne kompetansesentre for band (”bandkontor”) i nærmere halvparten av fylkesmusikkrådene.

Fylkesmusikkrådene er arenaer for regional samhandling og oppgaveløsning, og er sjangernøytrale innenfor rytmisk musikk, dvs arbeider med Ungdommens kulturmonstring, er nasjonalt sekretariat for bl.a bandORG med over 200 band som medlemmer, og har kontorfellesskap med andre regionale aktører som for eksempel BRAK og regionale jazzsentre. Fylkesmusikkrådene er også saksbehandlere for Musikkverkstedordningen og Frifond musikk og har således en unik kunnskap og nettverk i det rytmiske feltet.

Fylkesmusikkrådene er i mange tilfeller i nær samhandling med fylkenes kulturretater og er således et viktig koblingspunkt mellom aktører på det rytmiske feltet og det offentlige. De er også viktige agenter i gråsonene mellom nasjonal og regional, frivillig og profesjonell.

5 Vurderinger av tilskuddsordningene

5.1 Organisasjonenes vurderinger og forslag

Utvalgets høringsbrev ble besvart av følgende 14 organisasjoner:

- Samstemt!
- Nordnorsk og Østnorsk jazzsentre
- Rådet for musikk og folkedans
- De unges orkesterforbund
- Musikernes fellesorganisasjon
- Norges Ungdomslag
- Artistforbundet
- Musikk i skolen
- Jeunesses Musicales Norge
- Rytmask musikkforum
- Norsk musikkråd
- Bandorg
- Gramart
- Norgesnett

I tillegg kom det enkelte innspill uoppfordret fra andre aktører. Innspillene behandles som utrykte vedlegg.

Materialet rommer flere viktige innspill som utvalget vil ta med seg i sitt videre arbeid og som grunnlag for en del av utvalgets konklusjoner. Noen av de viktigste innspillene, slik utvalget ser det, er oppsummert i avsnittene nedenfor.

Samstemt! ønsker seg færre (sjangerbreie) støtteordninger. De foreslår derfor med dette som utgangspunkt, å opprette fire større ordninger; den store utstysrordningen, den store arrangørordningen (innbefattet spillestedstøtte), den store musikerordningen og den store fonogramordningen (innbefattet en innkjøpsordning over samme lest som den man finner for litteratur i Norge),. Støtteordningene foreslås for eksempel forvaltet sentralt av Norsk kulturråd. Disse midlene foreslås forvaltet etter prinsippet ”sakte og grundig” (der det prinsipielle og overordnede har stor betydning).

I tillegg foreslås det videreført noen små ordninger som forvaltes av sjangerorganisasjonene. Disse midlene foreslås fordelt og forvaltet etter prinsippet ”raskt og nært”(der kunstneren, det lokale og regionale er viktig). *Samstemt!* mener for øvrig at denne typen modell kan brukes på alle kunstområder. *Samstemt!* foreslår å opprette regionale kompetansenettverk over hele landet innen 2012 etter modell av knutepunktinstitusjonene. Finansieringen av nettverkene bør være nasjonal, regional og lokal. *Samstemt!* foreslår også å innføre Web-baserte søknadsordninger og ønsker større åpenhet om tilskuddsforvalternes vurderinger og tildelinger.

Nordnorsk og Østnorsk jazzsenter ønsker seg opprydding med hensyn på støtteordningene som må styres av et helhetlig og kunstfaglig skjønn. Jazzsentrene ønsker seg løpende støtteordninger og større satsing på

musikkskolene, samt en ordning for festivalstøtte og helårsarrangører. Jazzsentre vil ha mer midler til amatører og støtter Samstemts forslag om kompetansenettverk (hvor jazzsentrene blant annet skal inngå).

Rådet for folkemusikk og folkedans (Rff) mener at profesjonelle utøvere innen folkemusikk ikke trenger spesialiserte søknadsordninger, men kan konkurrere med andre musikksjangere og kanskje dans. Rff foreslår ellers en rydding av midlene fra KKD og foreslår følgende;

- a) *Pengane til Den norske folkemusikkscena bør gå direkte, ikke om Rff.*
- b) *Pengane til Bygda dansar kan gå direkte til Rff-sentret*
- c) *Pengane til Norsk folkemusikklag kan gå direkte til Rff-sentret*
- d) *Dei to støtteordningane, formidlingsstøtte og tiltaksmidlar blir slått saman til ei støtteordning, og kulturvern og fagprofilen i ordninga kan skjerpast. Slik får folkemusikken ei tydeleg søknadsordning som alle typar aktørar kan nyttiggjere seg om dei vil arbeida på eit felt der det ikkje finst anna støtte å få”*

Noregs ungdomslag (NU) mener at folkemusikk og folkedans må ses i sammenheng. NU mener det trengs romslige faste støtteordninger som kan kombineres med prosjektstøtteordninger. NU foreslår en utvidet MVO-ordning som også må omfatte folkedans.

De unges orkesterforbund vil at barn og ungdom får egne representanter i faglige utvalg under for eksempel Norsk kulturråd, og ønsker seg større åpenhet rundt tildelinger fra Norsk kulturråd,

Musikernes fellesorganisasjon (MFO) foreslår å gjennomgå ordningene for arbeidsstipender for å sikre bedre treffsikkerhet for de rytmiske utøverne. MFO mener det skjer forskjellsbehandling i emsemblestøtten av ulike musikksjangere. MFO vil ha en innkjøpsordning/fonogramordning på lik linje som for litteratur og ønsker støtte til utenlandssatsing og eksport, og støtter forslag til helårlig klubb- og konsertstøtte, der utøverne også profiterer på dette. MFO mener Rikskonsertene bør evalueres i en egen utredning.

Artistforbundet mener de enkelte institusjonene må få større frihet på kunstfeltet. Man må lære av artistenes internasjonale erfaringer. Artistforbundet etterspør lettfattelige rapportskjemaer og web-baserte løsninger. Artistforbundet mener Rikskonsertene er for lukket og at virksomheten har et kommunikasjonsproblem i forhold til kunstnerorganisasjonene. Artistforbundet mener at kunstrepresentanter må innlemmes i Rikskonsertene for mangfold og demokrati.

Musikk i skolen, Jeunesses Musicales Norge og Rytmisskoleforum mener at for få organisasjoner i utgangspunktet vurderes for støtte. Tilskuddsordningene bør delegeres til paraplyorganisasjoner fordi Norsk kulturråd ikke er gode nok til å stimulere veien frem til den profesjonelle kunsten. De tre organisasjonene ønsker å gi Norsk musikkråd en større rolle framfor for eksempel Norsk kulturråd. Organisasjonene mener opplæring og utdanning på det rytmiske området må få en høyere prioritering når det gjelder bevilgninger enn det som

er tilfellet i dag. KKD og Kunnskapsdepartementet må samhandle mer for at kunstneriske produksjoner, kulturell og kunstnerisk aktivitet og kunst-/kulturfaglig læring skal kunne utgjøre en nødvendig og naturlig helhet. Støtteordningene bør stimulere til at musikklivet reduserer antallet organisasjoner der dette er mulig, og at samordninger av virksomheter og tiltak honoreres. Organisasjonene mener MVO-ordningen er god og foreslår en opprioritering av kulturbygg.

Norsk musikkråd (NMR) mener at prinsippet om armlengdes avstand er mest relevant i forhold til kunstfaglig skjønn, og mindre relevant i forhold til sjangerspesifikke og overordnede ordninger, og at det må skilles mellom prinsippet om armlengdes avstand og oppgavedelegering. NMR mener at det bør være kontakt mellom interesseorganisasjonene og det offentlige. NMR mener at Stortinget, KKD og Kulturrådet i de siste ti årene har bidratt til en oppsplitting av det rytmiske feltet i ulike interesseenheter og organisasjoner, og dermed bidratt til at det har vært vanskelig å samordne og styre nasjonale bevilgninger og tiltak og vurdere ulike grader av rettferdighet mellom sammenlignbare organisasjoner og aktivitet. Politikken har ført til enhver organisasjon sin støtteordning, snarere enn å premiere samhandling og samlokalisering.

NMR mener at man må se Musikkverkstedordningen og Norgesnett i sammenheng og ønsker seg både store sjangerovergripende ordninger og små ordninger på flere nivåer slik at man både får ivaretatt mangfoldet og sørger for nødvendig samordning. NMR foreslår å opprette en ny støtteordning for helårsarrangører. Ordningen bør være sjangeruavhengig, og ulike modeller for forvaltningen bør vurderes.

Bandorg ønsker seg en 3-delt statlig tilskuddsordning til musikkorganisasjonene. Tilskudd til landsorganisasjonene skal gå via Norsk musikkråd. Bandorg vil ha en videreutvikling av MVO-ordningen og vil ha tilskudd til opplæring i musikk.

Gramart mener det er behov for å styrke bransjen og foreslår en samordning av støtteordningene. Gramart ønsker seg mer åpenhet rundt valg av medlemmer til underutvalg og fagutvalg, og mener kunstnerisk skjønn og kvalitetmessige kriterier er diffuse termer, og at det må fokuseres mer på objektivitet, transparens og etterprøvbarehet. Kriterier som bør ligge til grunn ved tildeling er økonomisk og faglig forankring, profesjonalitet, realisme, synergieffekter og tildelingens langsiktige virkninger. Gramart ønsker ordninger hvor det er mulig å tildele små penger raskt og foreslår en innkjøpsordning for fonogrammer som den man har i bokbransjen, en egen turnestøtteordning for artister, en tilskuddsordning til musikkinnspillinger og en tilskuddsordning til næringsutdanning av musikere og av bransjen. Gramart vil ha eksporttiltak, bedre reisestøtte, markedsføringsstøtte og støtte til øvingslokaler for eksempel gjennom en styrking av MVO.

Norgesnett mener støtteordninger med stort økonomisk volum og mange søkere og støttemottakere, bør forvaltes av Norsk kulturråd slik som i dag. Mer ad-hoc pregede støtteordninger, med mindre økonomisk volum og mindre

rapporteringskrav kan delegeres til organisasjonene i musikklivet nasjonalt og regionalt. Norgesnettet mener imidlertid at Norsk kulturråd i større grad må være åpne om og begrunne sitt kunstneriske skjønn.

Norgesnettet foreslår at det opprettes en støtteordning for spillesteder og helårsarrangører for rytmisk musikk. Støtteordningen inngår i ”Den store arrangørstøtten”. Støtteordningen forvaltes av Norsk kulturråd. Ordningen følger prinsippet om ”sakte og grundig”, jf. innspill fra Samstemt!

Norgesnettet mener i tillegg at det bør opprettes sjangerbaserte klubbstøtteordninger som skal gå til mindre arrangører og aktiviteter. Støtteordningene kan forvaltes av de nasjonale sjangerorganisasjonene eller av regionale kompetansenettverk. Norgesnettet peker på at det innenfor kulturlivet er et stort behov for økt forskningsinnsats, kunnskaps- og kompetanseutvikling. Økt forskningsinnsats, kunnskaps- og kompetanseutvikling bør vektlegges i forhold til omstrukturering av kulturlivet. I dag finnes det gode utdanningsmuligheter innenfor utøversiden, men det har oppstått et stort udekket behov for relevant og anvendbar kunnskap hos en voksende andel andre aktører. Norgesnettet ønsker at dette vektlegges når det legges nye strukturer for kulturlivet.

5.2 Vurderinger i grunnlagsrapportene

Både i Bjørkås/Røynesdal-rapporten og i Fallan-rapporten gis det enkelte anbefalinger med utgangspunkt i de analysene som er gjort. Det påpekes at statistikken for det rytmiske feltet er mangelfull, og at det derfor bør utarbeides bedre statistikk og forskningsmateriale.

I Fallan-rapporten påpekes spesielt at Rikskonsertene, som forvalter godt over 100 mill. kroner, har utilstrekkelig informasjon om hvordan midlene benyttes. Ifølge rapporten er det ikke mulig å utføre en pengestrømsanalyse basert på Rikskonsertenes tall.

Begge kartleggingene indikerer at forvaltningen av det rytmiske området er relativt billig. Ifølge Bjørkås/Røynesdal-rapporten er det lite å hente ved å rasjonalisere administrasjon og administrasjonskostnader uten at dette blir kontraproduktivt. Det hevdes imidlertid at det er lite kontakt mellom de ulike tilskuddsforvalterne, noe som tilsier at det kan være mulig å realisere koordineringsgevinster som kan komme både tilskuddsforvaltere og mottakere til gode.

Tilskuddsbevilgningene til organisasjonene på feltet må normalt dekke alle deler av virksomheten, også administrasjon. Private organisasjoner som får ansvar for å administrere støtteordninger på vegne av departementet får typisk dekket sine administrasjonskostnader innenfor ordningens rammer. Departementet og Norsk kulturråd skiller seg fra de andre virksomhetene ved at de får penger til administrasjon og drift bevilget under egne kapitler og poster på statsbudsjettet. Midler som skal fordeles videre til andre er bevilget over andre poster. Dette betyr at en økning i bevilgningen under andre kapitler og poster i utgangspunktet går uavkortet videre til mottakerne.

Dette systemet gjør at det også er vanskeligere å fastsette de administrative kostnadene for virksomheter som mottar tilskudd fra departementet og Norsk kulturråd enn å anslå administrasjonskostnadene for de sistnevnte. Tallene tyder imidlertid på at de administrative kostnadene ikke er spesielt høye.

Til tross for at det store antallet ordninger kan tilsi at det er koordineringsbehov, er det ifølge Bjørkås/Røynesdal-rapporten lite å hente på å redusere antallet små ordninger, dels fordi det er lite penger innenfor disse ordningene, dels fordi relativt lite av pengene går til administrasjon.

Likevel hevdes det i rapporten at ordningene på feltet bør være sjangerbreie (noe som forutsetter større og færre ordninger). Denne typen større ordninger bør ifølge forfatterne ikke forvaltes av interesseorganisasjonene, fordi ordningene forutsetter skjevfordeling av midler, ikke minst fordi tildelingskriterier må være tuftet på faglig skjønn. Dette synet taler for at man bør foreta visse justeringer når det gjelder alle småordningene som finnes på feltet i dag.

I følge Bjørkås/Røynesdal-rapporten har interesseorganisasjonene vist seg svært dyktige når det gjelder å håndtere de rytmiske vekstlagene. Organisasjonene er flinke til å utvikle kompetanse, til å tilrettelegge for øvingsmuligheter, til å skape fremføringsmuligheter og innganger til både markedsbaserte og politikkbaserte strukturer. Interesseorganisasjonene er også gode til å stimulere til profesjonell bredde.

Videre er støtten til de profesjonelle utøvere innenfor det rytmiske feltet generelt vurdert til å være rimelig god. De rytmiske sjangrene har fått stadig større innpass innenfor de større støtteordningene forvaltet av Norsk kulturråd og av de andre fondene. Slik sett hevdes det at det er hos arrangørene, og ikke hos utøverne at skoen trykker mest.

Bjørkås og Røynesdal anbefaler prinsipielt at det arbeides videre med tre større støtteordninger som vil bygge nødvendig og god infrastruktur innenfor det rytmiske feltet.

Med dette som utgangspunkt anbefales det å innføre en tyngre støtteordning overfor arrangørene, som utformes over samme lest som festivalstøtten. Ordningen er ment å sikre et helårig godt konserttilbud over hele landet. Det anbefales videre å opprette en mellomtung støtteordning for internasjonalisering, slik at norske artister kommer inn på internasjonale arenaer.

Det foreslås videre å innføre en tung støtteordning for bransjestimulering, slik at man får noen store aktører i bransjen med styrke blant annet for å kunne håndtere utfordringene ved internasjonalisering.

Forholdet mellom MVO, Frifond og Norgesnett

I Fallan-rapporten er det gjort noen betraktninger om forholdet mellom MVO, Frifond og Norgesnett: Det kan synes som om MVO er alene om kompetansen når det gjelder øvingslokaler. Det synes som om både Norgesnett og MVO har kompetanse på små, mellomstore og store prosjekter for teknisk utstyr. Både MVO og Frifond støtter de minste innkjøpene av teknisk utstyr.

Ifølge Fallan-rapporten er det ikke usannsynlig at det ville være mulig å oppnå besparelser administrativt og driftsmessig, samt å skape et større fagmiljø, ved en større samkjøring av virksomheten til Norgesnett og MVO. Man skulle også tro at det kunne oppnås enda bedre avtaler ved samkjøring av innkjøp av teknisk utstyr (økt volum gir økt makt), noe både medlemmene av Norgesnett og søkerne til MVO kunne nyte godt av. Det lå imidlertid utenfor rammen av Fallan-rapporten å foreta en nærmere analyse av en mulig sammenslåing vurdert opp mot mulige fordeler ved å opprettholde to miljøer.

Når det gjelder behandling av de minste søknadene knyttet til innkjøp av teknisk utstyr, synes det hensiktsmessig ut fra kompetansebehov, søknadsprosess (inkl. ventetid) og effektivitet i administreringen av ordningen, at Frifond musikk fortsatt behandler slike søknader.

Norsk musikkråd administrerer både Frifond og MVO. De har kompetanse på administrering av søknadsintensive støtteordninger. Norgesnett er ikke en støtteordning på samme måte.

6 Utvalgets vurderinger og forslag

6.1 Enkelte prinsipielle vurderinger

Nedenfor gis det en foreløpig gjennomgang av de mål som framgår av utvalgets mandat. Dette bidrar til å legge grunnlag for de vurderinger og forslag utvalget fremmer senere i kapittel 6. Utvalget vil komme tilbake til en bredere drøfting av disse målene i sin endelige rapport.

Legge til rette for nyskaping og utvikling

Til forskjell fra de andre målene nedenfor er nyskaping og utvikling knyttet direkte til det overordnede målet for denne sektoren. Mens de andre målene kan plasseres i en mål/middel-relasjon for å få fram en bedre fungerende sektor og - i siste instans – en kvalitativt bedre kunstnerisk virksomhet, så er nyskaping og utvikling knyttet til egenskaper ved selve den kunstneriske virksomheten..

Utvalget ønsker å legge til grunn en bred forståelse av begrepene nyskaping og utvikling der både skapende og utøvende kunstnere kvalifiserer på like premisser. Som eksempel kan utvikling av en kunstnerisk tradisjon være nyskapende på samme vis som nyskrevet musikk.

Styrke prinsippet om armlengdes avstand mellom politikk og kunstfaglig skjønn

Begrepet "armlengdes avstand" markerer at kunst og kultur skal ha en relativ autonomi fra regjering og storting. Prinsippet er at staten skal være avgrenset fra å styre hvordan kunst og kultur skal få utvikle seg. Ikke minst er det viktig å sikre at statlige myndigheter ikke legger politiske føringer for den individuelle kunstners faglige virksomhet og uttrykk.

På myndighetsnivå vil dette blant annet tilsi en klarere definert faglig uavhengighet enn den et underliggende organ normalt har i sitt forhold til vedkommende departement. Typisk vil det være spørsmål om avskåret instruksjonsmyndighet i bestemte sammenhenger. De politiske myndigheter bør i denne sammenheng ta ansvar for å tilrettelegge infrastruktur, finansiering og å fordele ressurser mellom ulike kunstområder.

Et slikt definert armlengdes avstand-prinsipp (kombinert med en omfattende tilskuddsforvaltning) kan sees som en tilrettelegging for et kunstliv med stor frihet til nyskaping og utvikling.

Frigjøre ressurser fra administrasjon til kunstnerisk virksomhet

Et sentralt punkt i utvalgets mandat er å frigjøre ressurser fra administrasjon. En størst mulig andel av bevilgningene til kulturformål bør komme kunstnerisk virksomhet til gode. Dette har flere mulige implikasjoner, men de er ikke nødvendigvis entydige, og de krysses ofte av andre hensyn:

a) Generelt bør det ikke være flere administrative organer og nivåer enn høyst nødvendig. Begrunnelsene er flere:

- unngå uklar ansvars- og arbeidsdeling
- unngå å skape forvirring for brukerne
- oppnå stordriftsfordeler bl.a. i søknadsbehandlingsprosessene.

Slik forstått kan effektivitetshensynet peke i retning av et fåtall sentrale organer som forestår all tilskuddstildeling. Men hensynet til desentralisering og spredning av skjønnsutøvelse peker i motsatt retning, spesielt med tanke på å overføre søknadsbehandling og delegere myndighet til lavere nivåer.

- b) Ikke flere ansatte i tilskuddsforvaltningen og tilhørende administrativ virksomhet enn høyst nødvendig.
- c) Færre ordninger, eventuelt bare en statlig kanal/kilde pr målgruppe. Dette kan ha flere positive effektivitetsvirkninger:
 - Gi grunnlag for større enkelttilskudd slik at det blir mindre administrasjon pr tildelt krone.
 - Unngå dobbelt-tildeling ved at mange overlappende tilskuddsordninger er samordnet.
 - Søkere slipper å søke en rekke ordninger for å få midler nok til å kunne gjennomføre et prosjekt. Tilskuddssøking har kostnader for den enkelte, samt samfunnsøkonomiske kostnader ved at kunstneren ikke benytter tiden til produktivt arbeid.

Færre ordninger forutsetter imidlertid at ordningene gis en bred avgrensning som lett fanger opp nye behov, jf. verdien av å tilrettelegge for nyskaping. Færre ordninger kan også tilsi bredere sammensatte fagutvalg slik at ikke mangfoldet i kunstnerisk virksomhet begrenses.

Gi større ansvar og frihet til institusjonene på feltet

Utvalget oppfatter dette primært som et hensyn til at institusjonene på feltet (Kulturrådet, Rikskonsertene, FLB, FFUK) får ansvar og frihet, dels som en anerkjennelse av disse institusjonenes kompetanse, men mest for at de skal kunne innrette seg effektivt med tanke på å nå gitte mål og på fleksibel ressursbruk.

Dette er del av en langvarig tendens i staten (utvikling av mål- og resultatstyring) til å delegere myndighet og til å gi underliggende organer økt handlefrihet til å disponere ressursene. Motsatsen er at det i større grad også pålegges et ansvar for å oppnå og rapportere om resultater.

Desentralisere og spre beslutninger og skjønnsutøvelse

Desentralisering knyttes normalt til en geografisk dimensjon: Fordeling av virksomhet på flere steder i landet. I tillegg brukes desentralisering i snevrere betydning om utflytting av virksomheten fra Oslo til ett annet sted i landet, altså uten at det skjer en spredning av virksomheten på flere enheter. Ved flytting av oppgaver/myndighet fra departement til underliggende organ er det mer meningsfylt å bruke begrepet *delegering* enn desentralisering hvis begge organer ligger samme sted (Oslo), men det vil jo uansett innebære å "spre beslutninger og skjønnsutøvelse".

Delegering kan også skje til ikke-offentlige organer, for eksempel interesseorganisasjoner. Delegering sikrer ikke i seg selv armlengdes avstand fordi enhver delegering normalt kan oppheves av den som har delegert.

Til forskjell fra forrige punkt vil utvalget knytte dette mandatpunktet til nivåene under de sentrale institusjonene i tilskuddsforvaltningen (som typisk omfatter interesseorganisasjonene regionalt/lokalt, enkeltinstitusjoner på operativt nivå osv.) I et deltakelses- og demokratiperspektiv er det viktig å spre beslutningsmyndighet til disse nivåene slik at de blir reelle aktører og får anledning til å påvirke utformingen av det rytmiske feltet.

Bidra til større mulighet til innsyn i ulike beslutninger

Utvalget vil se behovet for økt innsyn i et demokratisk perspektiv. Med innsyn i vurderingskriterier, innsyn i hvem som deltar i søknadsbehandling, innsyn i organisasjonenes tildeling til egne medlemmer osv. vil søkerne lettere kunne etterprøve og eventuelt utfordre myndighetsutøvelsen i tilskuddsforvaltningen. Dette kan også virke positivt ved å bidra til å skjerpe aktørenes årvåkenhet overfor tendenser til uheldig praksis.

6.2 Generelt om innretting av tilskuddsordninger

Tilskuddsordningene har tre hovedtyper kriterier, jf pkt 3.3.1:

- Inngangskriterier
- Tildelingskriterier
- Utmålingskriterier

For å redusere administrasjon, frigjøre ressurser til kunstnerisk virksomhet og legge til rette for innsyn vil utvalget se på om det vil være hensiktsmessig å *øke bruken av objektive inngangskriterier*. Slike kriterier innebærer at alle som oppfyller enkelte objektive kriterier vil få sin søknad behandlet. Disse kriteriene må være utformet slik at de ikke favoriserer en sjanger framfor en annen. Dette gir større forutsigbarhet for søkerne og en enklere behandlingsprosess for forvalterne, som også kan redusere koordineringskostnadene seg imellom. Ulempen kan være at man uforvarende stenger ute søknader som ut fra selve formålet med ordningen burde vært behandlet (og ev. innfridd).

Når det gjelder tildelingskriteriene, vil disse typisk være skjønnsbaserte. I den grad tildelingskriteriene kan gjøres objektive, kan de integreres med inngangskriteriene og tildelingen kan automatiseres. Dette synes imidlertid lite aktuelt for de aller fleste ordninger. Det er et faglig skjønn som vil måtte være utslagsgivende for å tildele støtte eller ikke. I den forbindelse vil prinsippet om armlengdes avstand være vesentlig.

Når det gjelder utmålingskriteriene, kan også disse forsøkes gjort mer objektive. Det vil bl.a. kunne innebære at søkere som tilfredsstillende objektive inngangskriterier og som når opp ut fra en faglig skjønnsvurdering, også vil få dekket samme andel av kostnadene ved sine prosjekter, ev. differensiert ut fra ulike grader av inntjeningsmuligheter.

Utvalgets vurderinger mht. bruk av kriterier kan illustreres slik:

	Skjønnsmessige vurderinger	Objektive kriterier
Inngangskriterier	→	
Tildelingskriterier		Ikke aktuell
Utmålingskriterier	→	

-> angir den utviklingsretning som utvalget anbefaler å vurdere

6.3 En økonomisk vurdering av tilskuddsordningene

For utvalgets del peker tre problemstillinger seg ut som særlig relevante på bakgrunn av den pengestrømsanalyse som er gjennomført i Fallan-rapporten:

- 1) Bevilgningsstrukturen på feltet rytmisk musikk.
- 2) Administrative kostnader ved disse ordningene
- 3) Søkerkostnadene

6.3.1 Bevilgningsstruktur

Fallan-rapporten inneholder en oversikt over kontoplaner for ulike ordninger på feltet for årene 2002 og 2004 - 2006. En sammenfatning er gitt i tabell A.

Rapportens oversikt over ordningene på feltet er ufullstendig: 30–33 prosent av ordningene har ikke kjent beløp, og av ordninger med kjent beløp er det mellom 37 og 44 prosent som ikke har latt seg sjangerinndele. Der hvor beløp er oppgitt, dreier det seg i mange av tilfellene om estimater som det er knyttet betydelig usikkerhet til.

Over årene stiger antall ordninger (beløpsfestede og ikke-beløpsfestede) fra 106 i 2002 til 147 i 2006, en vekst på 38.7 prosent. Til sammenligning er veksten i bevilget beløp på disse ordningene 28.6 prosent fra 2002 til 2006 (regnet i faste 2006 kroner). Veksten i antall ordninger ser altså ut til å ha vært betydelig kraftigere enn veksten i bevilgede beløp på ordningene.

Innenfor hver sjanger finnes det meget små ordninger. Gjennomsnittlig beløp pr ordning er lite (mellom 1 og 3 millioner kroner), og det er betydelig spredning i ordningenes størrelse. I gjennomsnitt over de fire årene med data har 45 prosent av ordningene innenfor rock mindre enn 1 million kroner i bevilget beløp per år. De tilsvarende tallene er 37 prosent for jazz, 44 prosent for folkemusikk og 36 prosent for rytmisk musikk.

Kontoplanen ser altså ut til å preges av et *stort antall små* ordninger, og inneholder også et antall *meget små* ordninger.

Tabell A:

Sjangerspesifikke ordninger: bevilningsstruktur

År	2002	2004	2005	2006
Antall ordninger (antall)				
*Rock	12	17	17	19
*Jazz	12	17	16	18
*Folkemusikk	9	15	15	17
*Rytmask	27	35	35	39
Gjennomsnittlig beløp per ordning (Mill.kr)				
*Rock	2.3	2.0	2.0	2.3
*Jazz	2.2	1.8	2.1	2.3
*Folkemusikk	2.2	1.1	1.2	1.3
*Rytmask	2.7	2.5	2.6	2.9
Spredning av beløp (STD): (Mill.kr)				
*Rock	1.7	1.8	1.8	2.5
*Jazz	1.7	1.9	2.2	2.9
*Folkemusikk	1.0	1.3	1.2	1.3
*Rytmask	2.7	3.0	2.9	3.6
Maksimum beløpsstørrelse for ordning (Mill.kr)				
*Rock	5.6	5.9	5.9	8.7
*Jazz	7.1	7.7	9.3	13.5
*Folkemusikk	4.2	5.4	5.5	6.0
*Rytmask	11.9	13.1	12.9	15.1
Minimum beløpsstørrelse for ordning (Mill.kr)				
*Rock	0.13	0.03	0.03	0.03
*Jazz	0.50	0.03	0.03	0.03
*Folkemusikk	0.50	0.03	0.03	0.03
*Rytmask	0.13	0.08	0.08	0.08
<i>Totalt antall ordninger (antall)</i>	106	138	137	147
<i>Totalt kjent beløp på ordningene (Mill.kr)</i>	280.8	386.2	359.3	386.2
<i>Prosent av kjent totalbeløp klassifisert på sjanger (%)</i>	50.7	44.0	49.5	57.1
<i>Antall ordninger uten beløp (antall)</i>	30	36	32	33
<i>Prosent av ordninger uten beløp (%)</i>	28.3	26.1	23.4	22.4
<i>Prosent av ordninger uten sjangerinndeling (%)</i>	43.4	39.1	39.4	36.7

6.3.2 Administrative kostnader

Fallan-rapporten inneholder opplysninger om administrative kostnader for en del ordninger, hovedsakelig i budsjettåret 2005.

Det er mange grunner til at administrasjonsutgifter varierer over ulike virksomheter. Blant de viktigste grunnene finner vi egenskaper ved sakene som behandles; balansen mellom rettsikkerhet og prosessuell effektivitet som den enkelte ordning har landet på, behovet for å trekke på ekspertise i skjønnsutøvelse; innslaget av kollegiale saksbehandlingsformer; hvor strikte inngangskriterier som praktiseres; virksomhetens alder (og derved grad av rutine i saksbehandlingen); måten virksomheten samhandler med særinteresser på (og kvaliteten på særinteressene); krav til kontroll og rapportering av virksomheten.

Det er ut fra dette ikke mulig å sette opp en klar grense for hva som er akseptable administrasjonskostnader på tvers av virksomheter og ordninger.

Tabell B nedenfor viser at administrasjonsutgifter regnet som prosent av avsetningene (avsetninger = midler som faktisk tilfaller utøverne) varierer fra 62 til 3 prosent (uten at dette kan gi noen grunn til bekymring i seg selv). I de 14 ordningene hvor vi både har tall for avsetninger og administrative utgifter som prosent av avsetningene, utgjør administrasjon gjennomsnittlig 14% av avsetningen.

På bakgrunn av en samlet lesning av Fallan-rapporten har utvalget valgt å dele de ulike ordningene inn i tre kategorier: ”kan vente”, ”kan gjennomgås”, og ”bør gjennomgås”.

Ordninger i kategorien ”*kan vente*” ser ut til å ha en administrasjon som er rimelig tilpasset kravene som stilles til virksomheten. Flere ordninger i denne kategorien har også hatt eksterne gjennomganger av sin virksomhet i senere tid, og har passert med godt skussmål.

Ordninger i kategorien ”*kan gjennomgås*” er først og fremst ordninger der det med foreliggende informasjon er vanskelig å gjøre seg opp en klar formening om hvorvidt administrasjonen er rimelig dimensjonert. Utvalget anbefaler at bevilgningsgiver gjør seg opp en begrunnet oppfatning om disse ordningene etter å ha skaffet til veie adekvat informasjon om deres aktivitet.

I kategorien ”*bør gjennomgås*” faller for det første ordninger der begrunnet tvil kan knyttes til dimensjoneringen av administrasjonen. For det andre omfatter kategorien ordninger der det er så betydelige problemer med å fremskaffe et adekvat tallmateriale at en ikke kan ha *noen* begrunnet oppfatning om administrasjonens dimensjonering.

Departementet og Kulturrådet har egne bevilgninger til lønn og drift. Øvrige organisasjoner på feltet får bevilgninger uten slik oppsplitting, og en må her gå ut fra at det er estimert et lønns- og driftsbudsjett av bevilgningsgiver. Utvalget understreker at det under enhver omstendighet står bevilgningsgiver fritt å regelfeste en maksimal andel av tildelingen som kan medgå til administrasjon i tilfeller hvor administrasjonsandelen ikke er gitt ved egne lønns- og driftsposter. En slik regel gjelder for eksempel ”Frifond musikk”, hvor departementet har slått fast at:

”Til administrasjon av ordningen kan nyttes maksimalt 1 % av de midlene som skal kanaliseres videre til sentrale organisasjoner for fordeling til de lokale lagene. Det kan nyttes inntil 10 % til administrasjon av midler som fordeles direkte til lokale ledd. De sentrale organisasjonene kan maksimalt bruke 5 % til administrasjon av sin andel som skal viderefordes til lokale ledd.”

Etter utvalgets oppfatning bidrar slike regler til åpenhet – og derved også bevissthet – om behovet for å kontrollere administrative kostnader. Dersom grensene ikke er satt for høyt i utgangspunktet, kan slike regler også utgjøre reelle skranker mot utilsiktet utgiftsdrift.

Utvalget ser det som formålstjenlig at departementet gjennomgår de ulike tilskuddsordningene på feltet med sikte på å lage tilsvarende regler for andre virksomheter. Utvalget vil eventuelt komme nærmere tilbake til en analyse av

potensialet for administrative besparelser etter å ha vurdert konkrete forslag til omstrukturering og sammenslåing av ulike ordninger på feltet.

6.3.3 Søkerkostnader

En bekymring er at det er *for mange søkere* som konkurrerer om *for begrensede midler* i *for mange ordninger*. Søkeprosesser er normalt arbeidskrevende, og å skrive søknader er *i seg selv* ikke-produktiv anvendelse av knappe ressurser. De ressursene som medgår til å søke har en alternativ anvendelse. Den beste alternative anvendelsen av ressursene gir et uttrykk for kostnadene ved søkeaktivitet. I den alternative anvendelsen brukes normalt ressursene til produktive formål (verdiskaping).

Det er følgelig gode samfunnsøkonomiske grunner til å legge begrensninger på ressursinnsatsen i søkeaktivitet. Og det må være en myndighetsoppgave å organisere søkeprosessen på en måte som sikrer dette. Teorien om uproduktiv profittsøken understøtter dette:

- Normalt vil den samfunnsøkonomiske kostnaden ved søkeaktiviteten øke med antall potensielle søkere. Dersom det ikke er pre-kvalifiseringskrav i inngangskriteriene, vil verdien av tildelingene spises helt opp av de samlede søkekostnadene. Ved å begrense kretsen av søkere reduseres også de samfunnsøkonomiske tapene.
- Dersom søkerne vurderer verdien av en gitt tildeling ulikt, vil den samfunnsøkonomiske kostnaden ved søkeaktivitet reduseres.
- Dersom verdien av en tildeling reduseres (for eksempel fordi søkerne må matche tildeling med knappe private midler), vil den samfunnsøkonomiske kostnaden ved søkeaktivitet reduseres.
- Dersom alternativverdien av å bruke ressurser i søkeaktivitet reduseres (f eks fordi hjelp fra ”profesjonelle søkere” kan kjøpes i et marked), vil de samfunnsøkonomiske kostnadene ved søkeaktiviteten reduseres.²

Tabell B viser at den gjennomsnittlige tildelingen fra dagens støtteordninger er svært liten. Mediantildelingen er på litt i overkant av 12.000 kroner når en tar med både institusjonelle og individuelle søkere. Trekker en ut de institusjonelle søkerne, synker naturlig nok mediantildelingen ytterligere. Tilslagsprosentene varierer mellom nesten 100 prosent (klubbtilskuddet under Jazzforum) til knappe 8 prosent (Trafo); median tilslagsprosenten er 35 prosent når en tar med både institusjonelle og individuelle søkere.

² Dette innebærer også at utøver med høy alternativverdi lettere dropper ut av søkeprosessen. Det skjer med andre ord en sortering ved at utøvere med stort kommersielt potensial i mindre grad enn utøvere med lite kommersielt potensial velger å delta i søkeprosessene.

Ordringer	Avsetning (tusen kr)	Adm. andel	Kategori	Snitt.tildeling (tusen kr)	Sann. for tilslag
INNKJØPSORDNING FONOGRAM (NKR)	8 768		17 % KAN GJENNOMGÅS	64	22 %
TURNÉ- OG ARRANGØRSTØTTE "TARP" (NKR)	4 666		21 % KAN GJENNOMGÅS	34	23 %
MUSIKKFESTIVALER (NKR)	23 865		3 % KAN VEN TE	404	57 %
FOND FOR LYD OG BILDE (NKR)	21 289		24 % KAN GJENNOMGÅS	37	16 %
STATENS KUNSTNERSTIPEND	201 421		NA BØR GJENNOMGÅS	235	20 %
RIKSKONSERTENE/SKOLEKONSERTORDNINGEN	NA		NA BØR GJENNOMGÅS	NA	NA
NORGESNETTET	7 900		34 % BØR GJENNOMGÅS ¹	NR	NR
MUSIKKVERKSTEDORDNINGEN	12 016		13 % KAN VEN TE	23	51 %
FRIFOND					
*Musikk	6 217		10 % KAN VEN TE ²	5	35 %
*Organisasjon	31 860		6 % KAN VEN TE ²	12	NA
RÅDET FOR FOLKEMUSIKK OG FOLKEDANS					
*Formidlingsstøtte	500		14 % KAN VEN TE	11	65 %
*Aktivitetsmidler	534		NA KAN VEN TE	11	41 %
LANDSLAGET FOR SPELLEMENN					
*Tilskudd rekruttering	57		NA	11	NA
*Tilskudd Norsk folkemusikkfond	70		NA	10	NA
NORSK FOLKEMUSIKK OG DANSELAG	NA		NA BØR GJENNOMGÅS	NA	NA
NORSK FOLKEMUSIKKFORMIDLING	NA		NA BØR GJENNOMGÅS	NA	NA
RIKSSCENE FOR INT.FOLKEMUS., JOIK OG FOLKEDANS.	NA		NA BØR GJENNOMGÅS	NA	NA
NORSK JAZZFORUM / REGIONALE JAZZSENTRA ³					
*Drift	NA		36 % BØR GJENNOMGÅS	NR	NR
*Ad hoc støtte	1 868		NA BØR GJENNOMGÅS	9	59 %
*Stipend	245		NA BØR GJENNOMGÅS	11	17 %
*Klubbtilskudd	1 754		NA BØR GJENNOMGÅS	26	97 %
*Regionale jazzsentre	8 706		NA BØR GJENNOMGÅS	NR	NR
NORSK ROCKFORBUND					
*Klubbstøtte (ny 2007)	970		3 %	NA	NA
*Reisestøtte (2007 tall)	18		NA	3	NA
SAMISKE KULTURFORMÅL					
*Tilskuddsordning musikk	700		NA	NA	NA
*Samiske musikkfestivaler	1 240		NA	NA	NA
TRAFØ.NO (2007 tall)	36		62 % BØR GJENNOMGÅS	9	8 %
NORSK MUSIKKINFORMASJON (MIC)					
*UDs reisestøtte - musikk (2007 tall) ⁴	1 159		8 % KAN VEN TE	12	40 %
*UDs støtte til kulturutveksling med land i sør - musikk (2007 tall) ⁴	560		NA KAN GJENNOMGÅS	35	36 %
VOKSENPPLÆRINGSMIDLER	2 313		25 % BØR GJENNOMGÅS	NR	NR
MUSIC EXPORT NORW AY ⁵	3 000		21 % BØR GJENNOMGÅS	NA	NA
FOND FOR UTØVENDE KUNSTNERE (snitt 2003-07) ⁶	17 660		NA BØR GJENNOMGÅS	18	34 %
UDs støtte til kulturformål (Kap 115 og kap 160)	NA		NA NA	NA	NA

¹ Er antageligvis kraftig overfinansiert; egne tiltak bør vurderes

² Administrasjonskostnader som andel av tilskudd er direkte regulert av departementet

³ 2006 tall

⁴ Inkluderer trad.musikk, pop og jazz (ikke kunstmusikk)

⁵ MEN mottaker støtte fra ulike hold (KKD, DU; Innovasjon Norge). Innsyn i operasjonen er svært mangelfull.

⁶ Inkluderer ikke klassisk/samtidskunstmusikk. Avsetningen finansieres med avgift på fremføring av verk. Ikke inne på statsbudsjettet

Bildet fra tabell B bekrefter inntrykket av at feltet er fragmentert og preges av mange små ordninger; det nye er at de fleste ordninger har stor søkeaktivitet til tross en kombinasjon av lave tilslagssannsynligheter og små forventede tildelinger. En rimelig gjetning er at de samfunnsøkonomiske kostnadene ved å drive dette systemet er betydelige.

Etter utvalgets skjønn bør en rekke nåværende ordninger slås sammen. Om ikke andre tiltak innføres samtidig, kan dette sannsynligvis lede til en økning i samlet søkeaktivitet. En sammenslåing bør derfor ledsages av komplementære tiltak som er egnet til å begrense søkeaktiviteten og derved de samfunnsøkonomiske kostnadene knyttet til slik aktivitet. Utvalget mener følgende hovedtiltak kan være aktuelle:

- 1) Inngangskriteriene i nye sammenslåtte ordninger bør bygge på en langt klarere avgrensning enn i dag, slik at treffsikkerheten økes og slik at kretsen av søknadsberettigede reduseres
- 2) For en del større ordninger bør det vurderes innført krav om at tildeling forutsetter annen finansiering/ressursinnsats (sponsing, privat og kommunalt bidrag, egeninnsats mv). Den forutsatte andelen kan differensieres etter søknadsgruppens økonomiske situasjon.
- 3) Søknads- og rapporteringsrutiner og -prosesser bør så langt mulig forenkles (særlig ved at det tilrettelegges for elektronisk søknad og søknadsbehandling).
- 4) En bør vurdere – for gitte bevilgningsrammer – om det er formålstjenlig å redusere antall søkerunder (for eksempel ved å gi flerårsstøtte) innenfor enkelte ordninger for å få tildelinger av noen størrelse.

6.4 Vurderinger og konkrete forslag

6.4.1 Klarere skille mellom post 55 og postene 74 og 78

Bevilgningene på kulturfeltet i dag virker på mange måter uoversiktlige. Det er ikke klart hvorfor noen ordninger mottar tilskudd over 55-postene, mens andre mottar tilskudd over post 74 eller 78.³ Dette gjør situasjonen vanskeligere for mottakerne, bl.a. når det gjelder innsyn i og forståelse av beslutningsprosessene.

Et klart skille mellom hvilke type ordninger som skal motta tilskudd fra ulike poster vil kunne bidra til bedre forståelse for hvorfor et tiltak/prosjekt har mottatt støtte, mens et annet ikke har fått. Dette vil samtidig kunne bidra til å klargjøre skillet mellom faglig skjønn og politisk beslutning, jf. prinsippet om armlengdes avstand.

Utvalget vil komme tilbake til behovet for et slikt klarere skille i sin sluttrapport ifm. en vurdering av forholdet mellom de sentrale institusjonene på feltet, jf mandatet. I denne delutredningen vil utvalget i hovedsak være konsentrert om de ordninger som sorterer under post 55, dvs. støtte til nyskaping, prosjekter, engangstiltak mv .

³ Mie Berg Simonsen, 2005: *Historien om en budsjettpost*

6.4.2 Færre, større og mer sjangeruavhengige ordninger

Generelt er det blitt hevdet at mange små tilskuddsordninger sikrer mangfoldet innenfor kulturfeltet. Det at mange hoder er med å vurdere hvem som bør motta tilskudd sikrer at flere er med på å ta stilling til hva som er god kunst og til at god kunst skapes. Faglig skjønn bygges både på objektive faglige kriterier og på subjektive vurderinger (preferanser). For at demokratiske prinsipper og mangfold skal bli ivaretatt i tilknytning til tilskuddsordninger som bygger på faglig skjønn, er det viktig etter utvalgets oppfatning at styrer, fagutvalg og underutvalg er representative og bredt sammensatt.

Mange små tilskuddsordninger fører i seg selv ikke til mangfold og demokrati. Mange små ordninger kan imidlertid føre til at en kunstutøver eller arrangør må søke en rekke steder for i det hele tatt å sikre seg midler nok til å kunne gjennomføre et prosjekt. Dette har kostnader for den enkelte, samt samfunnsøkonomiske kostnader ved at kunstneren ikke benytter tiden til produktivt arbeid. Dersom tilskuddsforvalterne i tillegg ikke kommuniserer seg imellom, kan det oppstå koordineringsproblemer. Dette bidrar til at transaksjonskostnadene for samfunnet blir større totalt sett enn administrasjonskostnadene for hver tilskuddsforvalter isolert sett kan tyde på.

På det rytmiske området er det svært mange og små ordninger. Utvalget ser det derfor som formålstjenlig for den enkelte kunstner og for samfunnet som helhet å ha færre og større ordninger innenfor det rytmiske feltet. Dermed vil også utøver/arrangør kunne motta et større tilskudd per innvilget søknad og ikke måtte søke mange tilskuddsforvaltere for å få realisert et kunstprosjekt.

Utvalget har notert seg at det hersker en del uenighet og usikkerhet rundt hvordan de ulike sjangrene og det rytmiske feltet generelt skal defineres. Dette i kombinasjon med at de fleste ordningene er sjangerbaserte, kan tilsi at ordningene slik de er utformet i dag ikke er særlig formålstjenlige.

Tilskuddsforvaltningen innenfor feltet kompliseres ytterligere ved at flere utøvere arbeider på tvers av sjangergrensene. Dette har forsterket kompleksiteten i utvalgets arbeid. Utvalget mener at tilskuddsordningene må være utformet slik at sjanger ikke blir noen hindring for å få tilskudd til et godt prosjekt. Det bør i stedet legges til rette for mer bruk av sjangeruavhengige ordninger, for øvrig i tråd med hvordan Norsk kulturråd har utformet festivalstøtteordningen.

Utvalget har også merket seg at mange av ordningene, og da særlig de ovennevnte sjangerbaserte, forvaltes av interesseorganisasjonene innenfor det rytmiske feltet. I en artikkel om Norsk kulturråd har Per Mangset⁴ påpekt at kunstnerorganisasjoner og andre interesseorganisasjoner i kulturlivet tradisjonelt har hatt stor innflytelse på kulturpolitiske beslutninger. Særlig innenfor de sjangerbaserte støtteordningene synes interesseorganisasjonene å forvalte mesteparten av tilskuddsordningene, i tillegg til at de har egne

⁴ Per Mangset, 2003: *Norsk kulturråd. Armlengdesprinsipp under press*. I Larsen, C.R. (red): *Kunstråd. Kulturpolitisk forskning og debat*, nr 3, 2003.

støtteordninger. For de større ordningene som forvaltes av sentrale institusjoner som Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde etc, synes også interesseorganisasjonene å være representert i underutvalg, fagutvalg og til dels i styret som fordeler fondsmidlene.

Utvalgets forslag

Mandatet pålegger utvalget å avgi en delutredning om det rytmiske musikkområdet før utvalget er kommet så langt i sitt arbeid at det er i stand til å trekke konklusjoner vedrørende sentrale institusjoner som Kulturrådet, Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere og for deres støtteordninger. Utvalget har derfor måttet konsentrere seg om å finne en innretning på støtteordningene på feltet som er hensiktsmessig for det rytmiske musikkområdet. Utvalget går på denne bakgrunn inn for å slå sammen et antall eksisterende støtteordningene i *tre sentrale sjangeruavhengige støtteordninger*: Fonogramordningen, arrangørordningen og musikerordningen.

Utvalget ser at tre slike brede, sjangeruavhengige støtteordninger for rytmisk musikk, kan legge føringer også for andre deler av musikk- og kulturfeltet. Utvalget har imidlertid ikke kunne vurdere helheten og konsekvensene i denne omgang, men må komme tilbake til dette i sin endelige utredning.

Utvalget nøyer seg derfor i denne omgang med å foreslå at det opprettes tre nye sentrale støtteordninger. Ordningene får i hovedsak sine tilskuddsmidler fra det som er 55-poster og som skal gå til nyskapende og tidsavgrensede prosjekter.. Noen nåværende ordninger av mindre og mellomstor størrelse som ikke hører inn under post 55, er også foreslått samordnet her. Tilskudd som går til grunnstøtte til utøvere og arrangører på det rytmiske feltet vil utvalget komme tilbake til som del av drøftingen i sin endelige utredning.

Fonogramordningen/Produksjonsordningen hvor disse støtteordningene inngår:

Innkjøpsordningen for nye norske fonogrammer
Fonograminnspilling Norsk kulturråd

Utvalget har også vurdert om fonogramstøtteordningene i Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere bør inngå i eller samordnes med denne nye fonogramordningen, slik bl.a. Samstemt! foreslår. Utvalget har på nåværende tidspunkt ikke oversikt over hvilke konsekvenser dette vil medføre for de nevnte fondene, og må derfor komme tilbake til en vurdering av ovennevnte fond og deres støtteordninger i sin endelige innstilling. Utvalget vil imidlertid ikke unnlate å nevne at sett fra det rytmiske feltet kan en slik samordning fortone seg hensiktsmessig.

Arrangørordningen hvor disse støtteordninger inngår:

Festivalstøtteordningen
TARP
Norsk Rockforbunds klubbstøtte
Norsk jazzforums klubbstøtte
Den norske folkemusikkscena
Formidlingsstøtten i Rff

Bestillingsverksordningen
Andre Musikktiltak – prosjektstøtte
Norgesnett
Musikkverkstedsordningen

Utvalget foreslår å opprette en egen arrangørordning, hvor alle elementene i ordningen er ment å styrke arrangørene og derigjennom utøverne. Det foreslås å samle en del mindre ordninger som forvaltes av de ulike interesseorganisasjonene i dag. Disse ordningene danner i fellesskap en spillestedstøtteordning innenfor arrangørordningen og er ment å styrke satsingen på helårsarrangørene.

Innenfor arrangørordningen foreslås også innlemmet Norgesnett og Musikkverkstedsordningen som sørger for at godt utstyr står tilgjengelig for helårsarrangører og utøvere. Utvalget mener at de to sistnevnte ordningene skal samordnes innenfor arrangørordningen. I arrangørordningen foreslås også innlemmet festivalstøtten. Arrangørordningen får dermed tre hovedelementer; festivaler, arrangører og utstyr. Utvalget har ikke innlemmet tilskudd fra Fond for utøvende kunstnere i ordningen fordi utvalget på det nåværende tidspunkt ikke har tilstrekkelig informasjon om hvilke konsekvenser dette vil få for fondet som helhet.

Musikerordningen hvor disse støtteordningene inngår;

Ensemblestøtten
Norsk musikkinformasjons reisestøtte
Norsk jazzforums Ad hoc-støtte
TARP (musikerdelen)
Bestillingsverksordningen
Andre Musikktiltak - prosjektstøtte

Utvalget foreslår å opprette en stor musikerordning til erstatning for flere mindre støtteordninger rettet mot musikerne på det rytmiske feltet i dag. Forslaget medfører en mer fokusert og samlet tilskuddsordning hvor utøverne vil kunne søke prosjektmidler. Utvalget har ikke innlemmet tilskudd fra Fond for lyd og bilde, Fond for utøvende kunstnere og Statens kunstnerstipend i ordningen fordi utvalget på det nåværende tidspunkt ikke har tilstrekkelig informasjon om hvilke konsekvenser dette vil få helheten. Statens kunstnerstipend er også holdt utenfor fordi dette dreier seg om overføringer kunstnere mottar for å kunne arbeide som kunstnere. Støtten avhenger ikke av at kunstneren gjennomfører et på forhånd avtalt prosjekt.

Generelt for alle de tre foreslåtte støtteordningene

Støtteordninger som innbefatter store beløp, krever skjevfordeling og kvalifiserte skjønnsmessige vurderinger må omfattes av en grundig saksbehandling. Slike støtteordninger må behandles på armlengdes avstand både fra dem som vedtar tilskuddsrammer og fra dem som mottar tilskuddsmidlene. Utvalget mener derfor at de tre store ordningene som er omtalt ovenfor bør forvaltes av en sentral statlig aktør som Kulturrådet i armlengdes avstand fra departementet og interesseorganisasjonene. En slik

samling av støtteordninger bør også på sikt bidra til mindre administrasjon og til at en større andel av midlene kommer utøveren til gode.

Utvalget ser imidlertid at det også er behov innenfor det rytmiske feltet for å kunne motta støtte av et mindre omfang og med enklere saksbehandling. Utvalget mener derfor at det er nødvendig å opprettholde noen mindre støtteordninger som kan forvaltes av noen som har nærkontakt med feltet og som kan fatte avgjørelser raskt. Interesseorganisasjonene er åpenbart sentrale i denne sammenheng, og utvalget vil komme tilbake til dette nedenfor. For å ivareta ovennevnte hensyn uten å utvanne den foreslåtte samlingen av ordninger, ser utvalget for seg at det fastsettes at en viss andel av midlene innenfor støtteordningene skal kanaliseres til interesseorganisasjonene for å brukes til mindre prosjekter.

6.4.3 Organisasjonene viktig i forvaltningen av mindre ordninger

Interesseorganisasjonene er i dagens tilskuddssystem for det rytmiske feltet representert både i fordelingene av de sjangerbaserte og de sjangeruavhengige tilskuddsordningene. De sjangerbaserte ordningene forvalter organisasjonene i hovedsak direkte selv. I tillegg er organisasjonene representert både i styrer og fagutvalg. Dette gjør at en og samme interesseorganisasjon vil kunne være med på å gi tilskudd på ulike nivåer innenfor tilskuddsforvaltningen – både på sentralt statlig nivå og innenfor rammen av egen organisasjon.

Innenfor de statlige virksomhetene som forvalter tilskudd og innenfor interesseorganisasjonene er det bygd opp relativt omfattende apparater for å drive tilskuddsforvaltning. Norsk jazzforum (NJ) forvalter for eksempel 4 støtteordninger. For å behandle to av disse ordningene suppleres administrasjonen i NJ av de daglige lederne i de fem jazzsentrene. Når disse har gjort sine vurderinger, må også Arbeidsutvalget/Styret i NJ godkjenne tildelingene før de kan utbetales. Trolig er dette vurdert som nødvendig av habilitetshensyn, men det viser at prosedyrene og dermed ressursbruken internt i organisasjonene kan være relativt omfattende. Utvalget ser behov for å stille spørsmål ved denne typen administrasjonssystem med ulike former for utvalg både innenfor statlige virksomheter og interesseorganisasjoner på det rytmiske feltet.

Utvalget har foreslått å opprette tre store støtteordninger forvaltet av en sentral statlig virksomhet. Utvalget mener at interesseorganisasjonene er mindre egnet til å skjevfordele tilskudd og at de store ordningene krever en armlengdes avstand både fra departement og tilskuddsmottakere. Interesseorganisasjonene bør slik sett ikke forvalte de store ordningene.

Utvalget ser imidlertid at det er behov for ordninger hvor utøvere og arrangører kan motta mindre tilskudd raskt. Slike midler er blant annet viktig for å kunne ivareta små, gode prosjekter som løpende oppstår, samt mer generelt for å stimulere til bredde innenfor det rytmiske feltet. Utvalget foreslår derfor at det settes av midler innenfor de tre ordningene som forvaltes etter prinsippet ”raskt og nært”.

For at denne formen for tilskudd skal bli vellykket og stimulere til bredde, kreves det en nærhet til de miljøene som skal være mottakere av disse tilskuddene. Utvalget mener at interesseorganisasjonene er best i stand til å forvalte ordninger som krever nærhet til aktuelle miljøer. Utvalget foreslår derfor at denne formen for støtteordning legges til interesseorganisasjonene. Utvalget mener at objektive kriterier bør stå sentralt i denne formen for ordninger, at administrasjonskostnadene må holdes innenfor stramme rammer, og at ordningene også her må være mest mulig sjangerbreie.

Utvalget vil peke på Norsk musikkråd som en mulig forvalter av midlene som behandles etter prinsippet ”raskt og nært”. Norsk musikkråd er en nettverksorganisasjon som omfatter de aller fleste relevante organisasjoner. Norsk musikkråd skal ikke bruke tilskuddsmidler til egen aktivitet, men formidle dem videre til de ulike interesseorganisasjonene på musikkområdet. Ulike interesseorganisasjoner har i innspillene til utvalget selv pekt på Norsk musikkråd for en slik rolle. Selve ordningen for de små og raske pengene bør etter utvalgets oppfatning forvaltes slik Norsk musikkråd forvalter Musikkverkstedsordningen i dag.

6.4.4 Organisasjonene viktig for vekstlagene

Med rytmiske vekstlag menes de miljøene som er i ferd med å forsere skillet mellom amatør og profesjonell innenfor det rytmiske musikkfeltet. Kvalitetsforventningene til utøvere og arrangører i denne gråsonen vil ikke kunne være de samme som for profesjonelle aktører. I så fall ville ikke utøvere i gråsonen noen gang kunne ta steget fra amatør til profesjonell. Det må altså finnes egne støtteordninger for utøvere og arrangører i gråsonen – også fordi det ikke i samme grad finnes etablerte studieordninger for rytmisk musikk som for andre områder på kulturfeltet. For at utøvere skal våge å satse på en karriere innenfor det rytmiske feltet og nå opp i nasjonal og internasjonal sammenheng, er det derfor særlig viktig å støtte vekstlagene.

Utvalget ser argumenter for at tilskuddsforvaltere for tilskudd til vekstlag bør være tett på miljøene, slik at de kan fange opp hva som rører seg, være lydhør for talentene og se hvilket potensial ulike utøvere og grupper har. Av den grunn bør forvaltningen av tilskudd til vekstlagene legges til interesseorganisasjonene, som i langt større grad kjenner de relevante miljøene.

Ordningene som støtter amatørerne og dermed danner grobunn for profesjonalitet på sikt bør etter utvalgets oppfatning derfor legges til interesseorganisasjonene. Utvalget vil igjen peke på Norsk musikkråd som en mulig forvalter av denne formen for midler.

6.4.5 Kulturaktivitet bør ligge til grunn for å motta tilskudd fra Frifond

Fallan viser i sin rapport til at Rogalandsforskning⁵ har påvist at LNU ikke har klart å fordele alle midlene i Frifond barn og unge. Norsk musikkråd (NMR)

⁵ RF-rapport 2002/355

har derimot hatt langt flere søknader enn tilgjengelige midler. Det samme gjelder for Frifond teater. Fordelingen av Frifondmidlene til disse organisasjonene tar ifølge Fallan heller ikke hensyn til hvor det faktisk utøves kulturaktivitet av barn og unge.

Utvalget har også notert seg at mesteparten av de statlige tilskuddsmidlene som deles ut går til medlemmer av de ovennevnte paraply- og nettverksorganisasjonene.

En stor andel av tilskudd til kulturaktivitet blant barn og unge kommer fra spillemidlene. Spillemidlene er av Stortinget besluttet å gå til idrett og kultur etter en fastsatt fordelingsnøkkel. LNU, NMR og Norsk teaterråd er satt til å forvalte midler som skal gå til kulturaktivitet blant barn og unge. Utvalget mener det da er uheldig at midlene som er ment til å gå til kulturaktivitet fordeles til LNU, NMR og Norsk teaterråd med bakgrunn i antall lokale lag, og ikke på grunnlag av hvor det drives reelle kulturaktiviteter. Utvalget vil vise til retningslinjene for Frifond der det framgår at for å motta tilskudd må virksomheten ha kulturaktivitet som del av sin virksomhet. Utvalget er kjent med at en del av tilskuddene fra Frifondmidlene ikke går til reelle kulturformål.

Utvalget anbefaler at departementet ser på tildelingskriteriene i de tre organisasjonene som fordeler Frifondmidlene. Utvalget mener at bare de som driver reell kulturaktivitet skal motta tilskudd over denne ordningen. Spillemidlene som går til idrett fordeles av andre organisasjoner. Utvalget mener også at departementet bør vurdere hvordan forvaltningen av Frifondmidlene fordeles mellom de tre organisasjonene, gitt at søknadsmengden relativt sett er klart størst hos NMR og Norsk teaterråd som tildeler midler til reell kulturaktivitet.

Utvalget er kjent med Stortingets vedtak om å endre fordelingsnøkkelen fra 1.1. 2009 slik at også samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner skal få tilgang til spillemidlene. Dette endrer imidlertid ikke utvalgets syn på Frifond som en støtteordning for barn- og unges kulturaktiviteter.

Utvalget er av den oppfatning av midler til barn og unges aktivitet er viktig uansett formål. Men midler som går til generell aktivitet blant barn og unge bør bevilges over Barne- og likestillingsdepartementets budsjett eller komme fra andre ordninger. Midler fra Frifond bør gå til kulturaktivitet slik det også understrekes i retningslinjene.

6.4.6 Internasjonalisering og bransjestimulering

Innenfor det rytmiske musikkområdet, som på andre kunstområder, er det viktig med en stor grad av internasjonalisering gjennom deltagelse på den internasjonale kunstarena og kunstnerisk samarbeid med aktører utenfor Norge. Begrunnelsen for at dette er viktig ligger i inspirasjon, kompetanseutvikling, mellommenneskelig forståelse og toleranse, og - i større grad framover – internasjonale finansieringskilder både innenfor EU og andre internasjonale fond. For store deler av det rytmiske feltet er det internasjonale samfunn også et viktig marked.

For å nå fram internasjonalt er det nødvendig med kompetanse og langsiktig innsats, i tillegg til at det er meget ressurskrevende. Det offentlige bruk av midler er begrenset når det gjelder tilrettelegging for internasjonal utveksling og eksport. Den offentlige finansierte infrastrukturen er spredt og gjennomgående dårlig koordinert. I tillegg mangler det koordinering mellom bransjeaktører og interesseorganisasjoner. Utvalget mener det er behov for en samordning av eksisterende tilskuddsordninger på feltet (jfr. pkt 6.4.2) og en styrking av den statlige innsatsen.

Trenden innenfor de fleste markeder i dag går i retning av å bli stadig mer internasjonal, - et trekk som gjelder ikke minst innenfor musikk- og platebransjen. Utvalget er av den oppfatning at norsk musikkbransje står svakt i internasjonal sammenheng og at internasjonal satsing innenfor musikkfeltet er lite utviklet i Norge. For å kunne møte den internasjonale konkurransen burde bransjen derfor samordnes bedre. Utvalget vil i denne sammenheng vise til St.meld. nr. 22 (2004-2005) *Kultur og næring* og til den handlingsplanen (med samme overskrift) som ble utarbeidet på bakgrunn av meldingen. Utvalget støtter konklusjonen i meldingen om at arbeidet med å fremmeinteressen for norsk musikk i utlandet bør styrkes. Dersom tilskuddene til det rytmiske feltet styrkes, mener utvalget at man på sikt bør øke reise- og prosjektstøtten innenfor den store musikerordningen for å styrke norsk musikk i utlandet.

Music Export Norway A/S (MEN) ble opprettet i 2000 og er et selskap som blant annet skal legge til rette for internasjonale eksportfremstøt, bistå med å tilrettelegge forholdene for eksport av norske innspillinger, sikre norsk deltakelse på internasjonale messer mv. Utvalget viser til at i den nevnte handlingsplanen ble det signalisert styrket samarbeid med Music Export Norway A/S og at arbeidet for å styrke interessen for norsk musikk i utlandet på kommersiell basis bør videreføres.

I denne sammenheng vil utvalget påpeke at en bedre samordning av Musikkinformasjonssenteret (MIC) og MEN vil kunne bidra til en styrking av den internasjonale satsingen på norsk musikk. Utvalget mener derfor at Regjeringens handlingsplan for kultur og næring må følges opp og at ansvars- og arbeidsdelingen mellom MIC og MEN bør samordnes bedre med basis i planen.

I tillegg til tilskudd over Kultur- og kirkedepartementets budsjett til internasjonalisering bevilger Utenriksdepartementet blant annet tilskudd til reisestøtte som forvaltes av MIC. Utvalget mener at UD's tilskudd til internasjonalisering bør samordnes med de andre ordningene på feltet for å bidra til en helhetlig norsk politikk for fremme av norsk musikk i utlandet.

Utvalget mener videre at det er ønskelig å legge til rette for et nordisk samarbeid på feltet både for å utvikle Norden som marked og for å samarbeide om en felles nordisk innsats i land utenfor Norden.

Som et ledd i å styrke norske aktører internasjonalt ville et mulig tiltak være at det offentlige bidrar med såkalte bransjestimulerende tiltak. I Norge i dag er det

stort sett bare de multinasjonale selskapene som har investeringskapital, fag- og forretningskompetanse og markedsføringsressurser. De norske småselskapene genererer først og fremst produksjon og lite salg. Dagens ordninger som innkjøpsordningen for fonogrammer, ulike produksjonsstøtteordninger for fonogrammer og prosjektstøtte fra Innovasjon Norge stimulerer systematisk småselskapsstrukturer og produksjon, men ikke distribusjon, eksport og salg.

Utvalget ser at det er behov for en sterkere bransje i Norge. Utvalget ser at det kan stilles spørsmål ved hvorvidt det er en offentlig oppgave å sørge for dette, selv om en sterkere bransje også på sikt vil kunne generere inntekter til den norske stat. Dersom støtten til det rytmiske feltet skal styrkes, mener utvalget at det ville være naturlig å se på om det er visse bransjestimulerende tiltak som det offentlige bør bygge opp.

Utvalget mener at spørsmål om internasjonalisering, kultur og næring er viktige og vil komme tilbake til dette i utvalgets sluttrapport.

6.4.7 Mer enhetlig modell for regionale kompetansesentra

Flere aktører innenfor det rytmiske musikkfeltet har pekt på behovet for institusjoner som bidrar til kompetansebygging på området. Aktørene etterspør kompetanseutvikling innen bransjerelatert virksomhet som management, managervirksomhet, promotion og lov og avtaleverk. Etterspørselen etter regionale kompetansesentre må ses i denne sammenheng. Når det snakkes om regionale kompetansesentre for rytmisk musikk i dag, må man likevel være oppmerksom på at det ikke dreier seg om et enhetlig begrep eller en enhetlig forståelse innenfor musikklivet av hva dette er og skal være. Det vil være forskjeller mellom det profesjonelle feltet og det frivillige musikklivet. Det er imidlertid etter utvalgets oppfatning i overgangen til og i det profesjonelle feltet behovet for kompetanseutvikling og kompetansesentra er størst.

Pr i dag foreligger det flere modeller for hvordan kompetansesentra kan utformes. Helt konkret viser Fallan-rapporten til fire ulike modeller;

1. Regionale kompetansesentre for rytmisk musikk (BRAK-modellen)
2. Regionale kompetansenettverk (Samstemt!-visjonen)
3. Regionale sentra for rock og pop (museums og bibliotekmodellen)
4. Regionale nettverk for sentra for rock og pop (nettverk for museum og bibliotekene)

I tillegg til dette har man knutepunktinstitusjonene som i St.meld. nr. 10 (2007-2008) er tillagt et overordnet ansvar for kompetanseutvikling innenfor sin sjanger. Knutepunktinstitusjonene kan imidlertid ses isolert fra kompetansesentrene fordi de skal drive kompetanseutvikling innenfor sin sjanger og ikke primært innenfor sin region. Det kan altså være behov for et regionalt kompetansesenter selv om man har en knutepunktinstitusjon i nærmiljøet. Knutepunktinstitusjonene skiller seg også ut ved at de er klart definert i ovennevnte stortingsmelding og har en fastsatt finansieringsmodell der 60 pst. (70 pst. i Finnmark) dekkes av staten og 40 pst.(30 pst. i Finnmark) av regionen.

På tross av at det kan synes å foreligge ulike modeller for kompetansesentra, vil utvalget i denne sammenheng peke på at Stortinget har gitt en retning for hvordan infrastrukturen på feltet bør være, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006). Her fremgår det at Stortinget vil bygge opp kompetansen på rytmisk musikk gjennom:

1. Kompetansesentre for rytmisk musikk
2. Museum og dokumentasjon (i Ringve museum og Nasjonalbiblioteket)
3. Rock City Namsos

I tillegget til stortingsproposisjonen heter det at regjeringen legger til grunn at det nasjonale senteret for pop og rock i Trondheim og Namsos får i oppdrag å gjøre avtaler med institusjoner i Oslo (Schous-kvartalet), Halden, Kristiansand, Bergen, Stavanger og Tromsø, slik at disse kan inngå i et nettverk. Stortinget har sluttet seg til dette.

Utvalget legger Stortingets føringer til grunn. Utvalget registrerer imidlertid at Stortinget først og fremst forutsetter at eksisterende kompetansesentre bes om å samarbeide, uten at det er utformet en enhetlig finansieringsmodell for sentrene. Utvalget mener at dersom staten også skal gi tilskudd til regionale kompetansesentre, ev. opprette en driftsordning for dette, må det først utvikles en enhetlig finansieringsmodell for slike sentra.

Kompetansesentrene bør på lik linje med tilskuddsordningene være sjangerbreie. Begrepet bør innbefatte – i tråd med innspillet fra Samstemt! - både regionale kompetansesentre for rytmisk musikk, de fem regionale jazzsentrene og sentre for folkemusikk. Regionale kompetansesentre bør vokse fram nedenfra og ikke opprettes der det ikke er et grunnlag for denne typen sentra. Det er derfor ikke sikkert at alle regionale kompetansesentre må være like sterke innenfor hver sjanger i og med at det vil være ulike sjangere innenfor det rytmiske feltet som utøves i ulike geografiske områder. Selve infrastrukturtiltaket regionale kompetansesentre bør imidlertid være enhetlig på landsbasis. Det bør ikke finnes flere regionale kompetansesentre i hver region som konkurrerer med hverandre, eller nødvendigvis et regionalt kompetansesenter i hver region. Der det er hensiktsmessig bør kompetansesentrene samhandle med de allerede eksisterende 18 fylkesmusikkrådene.

Utvalget mener derfor at departementet må komme fram til en mer enhetlig finansieringsmodell for regionale kompetansesentre før det eventuelt opprettes en permanent støtteordning for slike sentra. På samme måte som for knutepunktinstitusjonene må det være en forutsetning for statlig støtte at kompetansesenteret også mottar regional og lokal støtte. En slik finansieringsmodell bidrar til å sikre at behovet for et kompetansesenter kommer nedenfra og fra lokalt hold. En slik statlig støtteordning kan legges til en sentral aktør som Norsk kulturråd eller KKD. Støtten vil ha karakter av å gå til grunnstøtte eller drift og bør slik sett vurderes lagt til post 74 eller til en egen post på KKD's budsjett slik som for knutepunktinstitusjonene.

6.4.8 Manglende relevante data fra Rikskonsertene

Rikskonsertene er en viktig oppdragsgiver for musikere på det rytmiske feltet, men kunne ikke – som grunnlag for Fallan-rapporten – legge fram relevante regnskapstall som viser omfanget av virksomheten på det rytmiske feltet.

Utvalget har på denne bakgrunn henvendt seg til Rikskonsertene for å få særskilt informasjon om Rikskonsertenes tilskudd til det rytmiske feltet. Rikskonsertene har imidlertid ikke kunne forelegge slik informasjon.

Utvalget har derfor ikke grunnlag for å foreta en vurdering av Rikskonsertenes rolle innenfor det rytmiske feltet. Det vises ellers til utvalgets vurderinger under pkt 6.3 der Rikskonsertene var blant de ordningene/instansene som havnet i kategorien ”*bør gjennomgås*” nettopp på grunnlag av lite differensierte regnskapstall.

Utvalget vil komme tilbake til Rikskonsertenes øvrige virksomhet i sin endelige rapport.

**Kapitler og poster i St. prp. nr. 1 (2007-2008) Kultur- og kirke-
departementet som skal omfattes av utredningen**

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 01 Driftsutgifter (Norsk kulturråd)

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 51 Fond for lyd og bilde

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 55 Norsk kulturfond

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 78 Ymse faste tiltak

Kap. 321 Kunstnerformål, post 72 Stipend basert på gjennomført kunstutdanning

Kap. 321 Kunstnerformål, post 73 Kunstnerstipend m.m.

Kap. 321 Kunstnerformål, post 74 Garantiinntekter

Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlige rom, post 55 Norsk kulturfond

Kap. 323 Musikkformål, post 01 Driftsutgifter (Rikskonsertene)

Kap. 323 Musikkformål, post 55 Norsk kulturfond

Kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner

Kap. 323 Musikkformål, post 74 Landsdelsmusikere i Nord-Norge

Kap. 323 Musikkformål, post 78 Ymse faste tiltak

Kap. 324 Teater- og operaformål, post 73 Region- og distriktsopera

Kap. 324 Teater- og operaformål, post 55 Norsk kulturfond

Kap. 324 Teater- og operaformål, post 75 Dans

Kap. 324 Teater- og operaformål, post 78 Ymse faste tiltak

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 55 Norsk kulturfond

Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 55 Norsk kulturfond

Forkortelser brukt i rapporten

- BRAK – Bergens Rockaktører
- FONØ - interesseorganisasjonen for uavhengige norske plateselskaper
- IFPI Norge – International Federation of the Phonographic Industry Norge
- KKD - Kirke- og kulturdepartementet
- LfS – Landslaget for spelemenn
- LNU – Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner
- MFO – Musikernes fellesorganisasjon
- MEN – Music Export Norway
- MIC – Musikkinformasjonssenteret
- NJ – Norsk Jazzforum
- MVO – Musikkverkstedordningen
- NMR – Norsk musikkråd
- NOPA – Norsk forening for komponister og tekstforfattere
- NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
- NU- Norges ungdomslag
- Rff – Rådet for folkemusikk og folkedans
- TARP-ordningen – Turné- og arrangørstøtte for rock og populærmusikk
- UD – Utenriksdepartementet
- VO-midler – Voksenopplæringsmidler